УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII No. 27 Edmonton, Alberta, Tuesday, July 2, 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок,2. липня, 1940. Число 27. Рік XIII.

Совєтська Росія Забрала Басарабію і Північну Буковину

Румунія Буде Воювати, як Москва Схоче Йти Далі

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ЗАЖАДАВ ЩЕ ЧОРНОМОРСЬКИХ ПОРТІВ, КОНТРОЛІ НАФТИ І ПОЛІТИЧНИХ ЗМІН У РУМУНІЇ. — НІМЕЧЧИНА Й ІТАЛІЯ ОБІЦЯЛИ МІЛІТАРНУ ПОМІЧ РУМУНІЇ.

В четвер, 27 червня, прийшло повідомлення з Букарешту, що большевицький уряд у Москві зажадав від Румунії відступлення Басарабії й північної Буковини.

Пізніше авторитетні румунські круги подали, що Росія зажадала ще дальших концесій:

Права "контролі" над Констанцу, головним румунським портом над Чорним Морем, який мав би стати морською базою для советської воєнної фльоти, і відступлення Варни, другого щодо величини чорноморського порту.

Відступлення Тульчі, Ґалацу й Браїлу враз з залізницями. Ті міста контролюють пароплавство на Дунаю.

Контролі над румунською нафтою і

Політичних змін у Румунії.

Советські домагання були поставлені в ультимативній формі і румунському урядові залишено шість годин до надумання. Ультимат був доручений румунському послові в Москві, Давидескулові, советським премієром Молотовим.

Познайомившись зі змістом советської ноти, король Кароль негайно відбув конференцію з шефом армії і дипльоматичними представниками Німеччини й Італії. Як пізніше виявилось, Німеччина й Італія порадили Румунії зголитися на відступлення Басарабії й Буковини.

Кароль скликав королівську раду Румунії і вона згодилася прийняти советське домагання в справі віддання Басарабії й північної Буковини, але просила продовження ультимату, щоб мати більше часу перестудіювати його. Румунія просила Кремль післати делегата на конференцію з попереднім румунським міністром заграничних справ Ґафенку, щоб обговорити советські домагання.

Румунське населення не було поінформоване, що діється. Часописам заборонено писати про советський ультимат.

СОВЄТСЬКІ ВІЙСЬКА ВВІЙШЛИ ДО РУМУНІЇ

З Білгороду в Югославії прийшли донесення, що в ночі з четверга на пятницю советськ війська перейшли Дністер і почали окупацію Галичини й Буковини.

Румунська армія не ставила опору й відходила на лінію ріки Прут у Басарабії. Як далеко відступили Румуни на Буковині, невідомо. У пятницю здивоване населення по містах і селах "витало визвольників" з пятикутною звіздою.

В ЧЕРНІВЦЯХ ЦИВІЛЬНЕ НАСЕЛЕННЯ БИЛОСЯ З КОМУНІСТАМИ

Окупація Басарабії й Буковини відбулася без проливу крови, бо румунські війська завчасу відступили.

Але прийшло до бою між цивільним населенням і комуністами в Чернівцях.

Повідомлення з Букарешту говорить, що заки прийшло советське військо до Черновець, місцеві комуністи попробували захопити владу в місті. Проти комуністів виступило цивільне населення, яке не дало большевикам захопити міста. Коли прибули советські танки, застали барикади на вулицях. Прийшлось червоноармійцям здобувати вулицю за вулицею, камяницю за камяницею. По обох сторонах було чимало вбитих, доки нарешті советська піхота не зломила опору населення.

(Чернівці, столиця Буковини, має 110,000 населення, з того 40 процент Жидів, 19 процент Українців, 17 проц. Поляків, 16 проц. Румунів, 8 проц. Німців. Осередок національного відродження й діяльности Буковинських Українців до війни й ще досі осідок численних українських організацій і установ).

СТАЛІН НАДМІРНО ЗАДОВОЛЕНИЙ

Советська леґація в Букарешті оповістила надіслану заяву з Москви, що "Йосиф Сталін є надмірно задоволений з Румунії за її чудову кооперацію" з советською Росією.

СОВЄТСЬКА АРМІЯ ВВІЙШЛА ДО КОРІННОЇ РУМУНІЇ

З Букарешту донесено в суботу, що советські війська не вдоволилися окупацією території, на яку згодився король Кароль. Советські танки й піхота пішли далі в корінну Румунію. По новішим донесенням червона армія перейшла умовлену лінію і посунулася 15 миль у глиб краю.

ГРІЗНА СИТУАЦІЯ. РУМУНІЯ МОБІЛІЗУЄ ВСЮ АРМІЮ

Знайшовшись перед небезпекою дальшого походу советської армії, Румунія зарядила мобілізацію до останнього мужчини. В Букарешті скликано надзвичайну сесію парляменту.

Румунія має під зброєю 1,500,000 війська. Загальна мобілізація доповнила армію до 2,500,000. Повітряна фльота числить 1,000 літаків першої лінії.

НІМЕЧЧИНА Й ІТАЛІЯ ОБІЦЯЛИ МІЛІТАРНУ ПОМІЧ РУМУНІЇ

У високо поставлених кругах у Букарешті заявили в суботу, що Німеччина й Італія прирекли Румунії мілітарну поміч на випадок як би Росія пробувала переступити демаркаційну лінію і продовжувати похід у Румунію.

І МАДЯРЩИНА ПОГРОЖУЄ ВІЙНОЮ ПРОТИ РОСІЇ

Крім Росії підносять претенсії до румунської території Мадярщина і Болгарія. Мадяри загрозили Румунам, що заберуть собі Семигород, а Болгари Добруджу. Обі держави поставили армії на румунській границі. Семигородщину й Добруджу забрали Румуни після першої Великої Війни.

Однак Німеччина й Італія роблять заходи, щоб Мадярщина й Болгарія відложили свої претенсії на пізніше, а тоді вже самі подбають, щоб Румунія задовольнила їх домагання. А тимчасом Гітлер і Мусоліні стараються втягнути Мадярщину до протисоветського бльоку.

В мадярських кругах заявили в пятницю ввечір, що як советська армія продовжуватиме похід у сторону Карпат, то мадярська армія перейде румунську границю при повній мілітарній допомозі Німеччини й Італії.

З цього виходило б, що на случай німецько-російської війни буде тягнена до неї також Мадярщина.

НАЗРІВАЄ НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКИЙ КОНФЛІКТ

Справа миру чи війни на сході Европи залежить від того, як далеко Росія піде в Румунію. З того, що Німеччина й Італія запевнили мілітарну поміч Румунії й Мадярщині виходить, що на сході Европи може спалахнути нова велика війна, в яку будуть втягнені тоталітарні держави.

ПАЛЯТЬ ЦЕРКВИ І ВБИВАЮТЬ НАСЕЛЕННЯ НА БУКОВИНІ І В БАСАРАБІЇ

Перші втікачі з Буковини й Басарабії прибули до Букарешту й оповідають, що ліві елементи на окупованих советською армією землях плюндрують та палять церкви й вистрілюють політичних противників.

БОЇ МІЖ СОВЄТСЬКИМИ Й РУМУНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ

Недільне радіозвідомлення донесло, що між советськими й румунськими військами вивязалися поважні бої на границі Басарабії і на Буковині. Заграничні кореспонденти подають, що бої мали поважніший перебіг, як признають Румуни.

Советські літаки злетіли несподівано на Ґалац, румунський порт при впаді Пруту до Дунаю, спустили танки й зайняли місто. Румунські жовніри так були перелякані несподіваним нападом, що не ставили опору і втекли з міста.

Московський комунікат подав у понеділок рано, що советська армія зайняла Басарабію, північну Буковину й Ґалац і спинила операції.

НАЦІСТИ ЗБОМБАРДУВАЛИ БЕЗБОРОННІ ОСТРОВИ В АНГЛІЙСЬКІМ КАНАЛІ

В Лондоні викликало велике обурення збомбардовання німецькими літаками двох островів, Ґернзей і Джерзі, в Англійськім Каналі, при чім було вбито 29 цивільних осіб і 36 ранено.

День перед нападом британський уряд оповістив, що оба острови були здемілітаризовані і як такі не підлягають ворожим нападам. 90,000 цивільного населення вивезено до Англії і на островах осталося невелике число людей.

У британськім комунікаті сказано, що націстичні летуни з розмислом стріляли зі скорострілів до людей.

Британські повітряни наїзди на ворожу територію

Нема одної ночі, щоб британські літаки не виконали рейдів на ворожу територію. Британські летуни бомбардують індустріяльні центри здовж Рену, військові скупчення, магазини, залізниці, летовища та інші мілітарні обєкти в Голяндії, Бельгії і Франції.

За останніх десять днів німецька повітряна фльота виконала 9 нападів на Британські Острови, однак — як подає офіціяльне звідомлення — заподіяні шкоди незначні.

Генерал-майор В. А. Грісбах, едмонтонський адвокат, сенатор, командант 1. бригади в першій Великій Війні, зістав іменований генеральним інспектором канадійських військових частин у західній Канаді.

Росія Зажадала Дарданелів

В суботу советський уряд звернувся до Туреччини з домаганням, щоб вона згодилася на спільну оборону Дарданелів.

Советська вимога є така, щоб Турки допустили до Дарданелів советську фльоту й війська, які залишилися там постійно.

У практиці є це захоплення Дарданелів Росією, яка змагає до того від часів цариці Катерини.

Яку відповідь Туреччина дала на московську ноту, невідомо. Але відомо те, що Турки мобілізують дальші річники.

БРИТІЙЦІ ЗАТОПИЛИ ІТАЛІЙСЬКИЙ ТОРПЕДОВЕЦЬ

Воєнно-морський комунікат у Каїрі подає, що британські кораблі в середущій частині Середземного Моря наскочили на три італійські торпедовці. Два з них утікли а один затоплено.

РОСІЯ ЗАМКНУЛА ПОРТИ НА ЧОРНОМУ МОРІ

Бритіш Бродкестінґ Корпорейшен подала в суботу, що советська Росія замкнула три свої порти, включно з нафтовим портом Батум на Кавказі.

Другим портом є Одеса, головна чорноморська пристань СССР, а третього порту не подано.

Італія й Німеччина занепокоєні

По останнім вісткам, підготовка Злучених Держав викликала в Італії і Німеччині поважне занепокоєння. Великі суми призначені на узброєння, гостра нота в справі кольоній в Америці, поміч Злучених Держав Уруґваєві в боротьбі з пятою колюмною, а накінець іменовання республиканців до уряду викликало враження, що Америка таки поважно береться до підготовки війни. Італійські газети отверто пишуть, що треба рахуватись з активною допомогою Америки аліянтам.

"РУКИ ПРОЧ ВІД СХОДУ" — КАЖЕ ЯПОНІЯ

Японський міністр заграничних справ Аріта остеріг західні держави в суботу перед потягненнями, які могли б змінити теперішній стан у східній Азії або на південних морях. Аріта сказав, що будучність тих просторів є предметом поважної журби Японії.

Японський уряд отверто заявив, що Японія визнає орієнтальну "доктрину Монтрова", тоб то, що східня Азія має стати обєднаною сферою під японською верховладою. Аріта остеріг, щоб західні держави тримали свої руки здалека від східньо-азійських справ.

Наспіла вістка, що родини американських горожан на морській, військовій і дипльоматичній службі в британській кольонії Гонг-Конг (у східнім Китаю) будуть евакуовані в безпечне місце. На пограниччі Гонг-Конг Японці громадять війська.

НЮ ЙОРК НАРАХОВУЄ 7,380,000 МЕШКАНЦІВ

На підставі тимчасового обчислення з 1. квітня минулого року місто Ню Йорк має 7,380,259 мешканців. В порівнянні з цензусом з 1930 року місто дістало 6 відсотків більше населення.

20,000 ЛІТАКІВ І СТІЛЬКИ ТАНКІВ ТРЕБА НА ПОБОРЕННЯ НІМЦІВ

Ген. Шарль де Ґовл, голова французького національного комітету в Анґлії, сказав, що як Британія матиме 20,000 літаків і 20,000 танків, можна буде зробити інвазію на Німеччину і її побороти.

Генерал сказав, що за погром армії винна французька начальна команда, бо вона вживала способів воювання з 1914 року проти мілітарної машини з 1940 року.

ДВО-ОКЕАНСЬКА ФЛЬОТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Адмірал Геролд Старк представив конґресовому комітетові морських справ плян побільшення американської фльоти на 70 відсотків, так, щоб Злучені Держави мали на Спокійному й Атлянтійському Океані належні фльоти, більші ніж яка небудь можлива комбінація ворогів. На думку Старка на протязі пятьох років Америка може мати на Атлянтійському Океані поверх 200 модерних воєнних кораблів ріжного типу, від дреднавтів до підводних лодок. Фльота на Спокійному Океані остала б така сама. Будова нових кораблів коштувала б біля 4 біліони долярів. З початком 1946 року Злучені Держави мали б 750 воєнних кораблів, разом около 3,800,000 тон вмістоти.

Комітет конґресу прийняв проєкт адмірала Старка й негайно передав його повному конґресові під наради.

ЗАГРОЗА ГОЛОДУ В ЕВРОПІ

Стан сьогоднішніх жнив в Европі дуже сумний, а військові обставини зменшили й погіршили можливости виробництва поживи.

В Бельгії запасів зернового хліба вистарчить лиш на шість тижнів. У Польщі через війну великий недосів. Голяндія й Норвеґія завсіди не мали власного хліба, а 75 процент його привозили.

По всій Европі, особливо в південно-східній частині її, яка найбільше постачала хліба, урожай на 25 до 50 процент нижчий звичайного. В Німеччині появилася язва хрущів, що винищує врожай.

Згинув маршал Італьо Бальбо

Італьо Бальбо, ґубернатор італійської кольонії в Лібії в Африці, згинув з літаком підчас бомбардування британських літаків. Літак займився й розбився, а з ним згинули всі, що були на літаку.

Бальбо був одним з чотирьох провідників італійського фашизму, що піднесли революцію проти ліберального уряду в жовтні 1922 р., пішли походом на Рим і захопили владу. В 1933 році 20 італійських літаків під командою Бальба прилетіли до Канади і Злучених Держав. Бальбо був найближчим співробітником Мусолінія і вважався його наслідником в один час.

Британське радіо подало, що в той час, як згинув Бальбо, не було ніякого повітряного бою. Бальбо — кажуть Британці — був противником аліянсу з Німеччиною і приятелем Анґлійців і за це був невигідний Мусолінієві.

Що каже Москва

Советське радіо з Москви подало, що населення Буковини й Басарабії "цвітами" й "поцілунками" витало советську армію, як вона прийшла "визволяти" народ зпід боярського панування. Так дуже врадувалося.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

ВИЛКІ РЕСПУБЛИКАНСЬКИМ КАНДИДАТОМ НА ПРЕЗИДЕНТ

У Филаделфії відбулася від 24 до 28 червня республиканська національна конвенція для вибору кандидатів на президента і заступника президента Злучених Держав. На конвенції прийнято також виборчу програму республиканської партії.

Кандидатами були сен. Вандерберг, Томас Дюї, Джеймс Вендел Вилкі і Роберт Тефт.

У шестім голосуванні зістав вибраний президентським кандидатом партії Вендел Вилкі, багатий промисловець і адвокат.

Вилкі заявив на початку конвенції, що він є рішучим ворогом Ню Ділу, економічної політики президента Розвелта і як такий прийняв би номінацію.

Американська преса подає, що ділова сесія конвенції почалась молитвою кардинала Доґерті.

В Манджурії є 800,000,000 тон заліза в землі. В самій Японії заліза нема.

В неділю, 23 червня, Їх Преосвященсво відвідали нову парохію в Вінніпеґ Біч, Ман., відправили Арх. Сл. Божу та виголосили проповідь.

На 27 червня, в четвер, у день Пресвятої Евхаристії, Їх Преосвященство відвідали церкву в Ярославі, Ман.

В неділю, 30 червня, відправили Архиєрейську Службу Божу в Іст Килдонан, Ман. (празник), взяли участь в евхаристійній процесії.

На св. Івана Хрестителя, в неділю, 7-го липня, відбудеться відпуст у Йорктоні. Їх Преосвященство відправлять Архиєрейську Службу Божу

В празник св. Ап. Петра й Павла, в пятницю, 12 липня, Преосвященні відправлять Архиєрейську Службу Божу в Канорі, Саск. (празник).

ЖЕРТВИ, ЩО ВПЛИНУЛИ ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ ВІД УКР. КАТОЛ. ПАРОХІЙ

На Катедратик зложили:

Рама, Саск.	$6.20
Доброводи, Саск.	5.00
Кизів, Саск.	5.00
Нора, Саск.	4.20

На Семинар:

Іст Килдонан, Ман. ....., 15.00

Всім жертводавцям складає щиру подяку

Епископська Канцелярія.

КОЛЬОНІЯЛЬНА АРМІЯ В АФРИЦІ СТОЇТЬ НЕПОХИТНО

Ген. Ноґ, головний командант французьких армій у Мароку й Тунісі оповістив, що його армія далі стоїть у війні й буде боронити французькі кольонії.

До мароканського порту Касаблянка причалила французька воєнна фльота з Атлянтику і західньої частини Середземного Моря й підчинилася приказам ґен. Ноґу.

Ген. Ноґ і команданти французьких воєнних кораблів у Касаблянці відмовилися підчинитись умовам перемиря уряду Петена з Німеччиною й Італією.

У відозві "до народу Північної Африки ґен. Ноґ сказав:

"Перемиря підписано, однак про передачу чужинцям без бою усіх або якоїнебудь частини території, над якою ми маємо суверенність або протекторати, не може бути мови.

"Виключена є можливість мілітарної окупації чужоземною державою якоїнебудь частини Північної Африки. Покищо цілість Північної Африки і її засоби оборони забезпечені.

"Я апелюю: Тримайтеся спільно, спокійно, затримайте дисципліну і вірте в будучність нашої країни."

Французька фльота у східній частині Середземного Моря стоїть під приказами британської морської команди й остається в Александрії.

Дотепер не було донесення, щоб хоч один французький корабель підчинився урядові Петена і вернувся до Франції на інтернування.

ФРАНЦУСЬКА АРМІЯ В СИРІЇ ПЕРЕСТАЛА ВОЮВАТИ

150,000-на французька армія в Сирії під командою ґен. Міттелгавзера підчинилася приказам уряду Петена й рішила заперестати війну проти тоталітарних держав.

Однак французький прапор далі повіває в Сирії і ґен. Міттелгавзер заявив, що його армія буде обороняти Сирію перед чужими посягненнями.

НІМЕЦЬКИЙ ЗАГОВІР У ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

Уряд републики Уруґвай, в Південній Америці, розкрив заговір з німецького посольства, який мав на меті перемінити ту країну в німецьку хліборобську кольонію. Захоплено документи які вказують що Німці хотіли зорґанізувати із своїх кольоністів, туристів і фашистських місцевих елементів армію, захопити важніші міста, винищити "жидів, масонів і політичних провідників", поділити землю між частину місцевих селян, а решту передати німецьким кольоністам з інших південно - американських країн та з Европи.

Повстанча німецька армія, як кажуть, начисляла 10,000 жовнірів, підсилених Німцями з Европи. Вона вже була поділена на батальони й сотні. Італійці мали помагати в перевороті.

Американський уряд довідався завчасу про заговір і вислав на південно-американські води кілька своїх воєнних кораблів із значними відділами маринарів. Один з тих кораблів "Квінсі", прибув до уруґвайської столиці Монтевідео, відки мало початись повстання. Він там остане далі на "приязних відвідинах".

Ґазети принесли відбитки документів, забраних в німецьких провідників в Уруґваю. З них виходить, що Німці мали зорґанізований відділ мотоциклістів із 150 людей та що одержували свої накази з Німеччини.

ГІТЛЕР ПЛЯНУЄ ВІДНОВУ ПОЛЬЩІ

З Берліну повідомляють, що німецький уряд рішив орґанізувати нову польську державу під своїм протекторатом. Для обговорення цієї пропозиції до Берліну викликано ґрупу польських політичних діячів з Варшави.

Вісти з Українських Земель

Буковина і Басарабія

(З УКРАЇНСЬКОЇ ЗАГАЛЬНОЇ ЕНЦИКЛЬОПЕДІЇ)

Буковина, карпатська та підкарпатська країна у сточищі Прута й Серету; 10,550 кв. км. і 810,000 мешканців. Після ослаблення галицько-володимирської держави на цій території, вона відійшла до Молдави, а 1527 до Туреччини, 1775 прилучено її до Австрії, де 1786 - 1849 була частиною Галичини, а 1849 - 1918 осібним коронним краєм. Від кінця XIX в. розвивається на Буковині живий український рух, засновуються українські товариства, школи, українські катедри на черновецькому університеті, а врешті і в краєвій самоуправі здобувають собі Українці належне значіння. По розпаді Австрії на короткий час північна Буковина приєдналася до України, але Румуни заняли її й розділили між інші частини Румунії. Буковина, сільсько-господарська країна, має багато лісу (40%), головно в Карпатах, а на долах врожайні поля. Українці (40%) заселюють північну і західну частину, Румуни (40%) південну, по містах багато Німців і Жидів. Головне місто Чернівці.

Басарабія, край між долиною Дністром і Прутом, має 44,000 км. і 2,650,000 мешканців. В 1920 році Басарабія числила 2,457,000 мешканців, з того Молдаван 47.6%, Українці 19.6, Жидів 11.8, Болгар 5.2, Німців 3, Гагавзів 2.8 й ін. 1.8. Північну частину її займає Покутська височина, середущу Басарабська височина, а південну Буджацький низ. Покутська височина — це малопогорблена, красового характеру безлісна країна, що досягає 515 м. височини (Бердо-Городище). Басарабська височина або Кодри, хоч досягає лише 430 м. висоти, є виглядом поверхні ріжнороднiша: річки врізуються глибше, тут і там доволі букового лісу. Перехід у Буджацький низ повільний. Цей низ дуже одноманітний; річні долини тут широкі з лагідними збіччями, багато лиманів, плавнів і болот. Підсоння тепліше, ніж в інших частинах Східньої Европи, так, що тут удається виноград і деякі південні овочі. Басарабія — це наскрізь хліборобська країна. Випасають багато худоби, особливо овець. Населення Басарабії дуже ріжнородне, бо вона була видовищем кількакратних етнічних великих рухів: сюди відпливали народи, витискані з східнього европейського степу й задержувалися деякий час перед тим, як вспіли рушити до дальшого походу на захід. В III і IV. вв. Басарабію заняли германсько-готські племена; а лісля усунення ґотів ґунами й уступлення цих останніх зайняли Басарабію в V в. Словяни, а саме анти. Під натиском кочовників зачинається в VI ст. їх відступ, хоч східно-словянські тиверці держалися тут ще довго, а галицька держава встигла територіяльно звязати Басарабію з українськими землями ще в XII столітті. Пізніще зачинають сюди втискатися волохо-молдавани, що нині заселюють збитою масою більшу частину Басарабії. Але й Українці, що задержалися у своїм відступі на північ Басарабії в XVI в., теж зачинають наступати; більше поширення Українців припадає на XVIII в., коли вони зайняли збитою масою південну Басарабію. Румуни - молдавани творять нині половину населення, Українці четвертину — більшість населення становлять Українці на півночі, біля Хотина, та на півдні, б. Акерману — а решту Жиди, Болгари, Німці, Турки й Татари. До кінця XVIII в., Басарабія була посередньо чи безпосередньо залежна від Туреччини. Цілий XIX в. аж до 1917 належала Басарабія до Росії, як осібна губернія. З упадком царату Басарабія фактично не ввійшла до України й аж до усунення австрійсько-німецької окупації була особливим, ніби самостійним твором. 1919 зайняли її Румуни. Головним містом Басарабії був Кишинів; нині Басарабія не є одноцілою адміністративною одиницею.

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА ЗАВАЛЕНА СОВЄТСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ

З Букарешту подають: Уже від довшого часу доходили відомости з Галичини, що там збільшено по містах совєтські ґарнізони. Доносили також про нагромадження совєтських військ в Карпатах, головно в тих місцевостях, що граничать з теперішньою німецькою границею, а не властиво там, де сходяться границі таких українських земель: Галичина, Карпатська Україна і Пряшівщина, що є під Словаччиною. Тепер доносять, що слідне скріплювання цілої совєтсько-німецької границі. В ще більш маркантний спосіб завалюють Совєти своїми найкращими моторизованими частинами Литву, Естонію і Латвію.

КОЛГОСПИ ТА ФАРМИ НА ТАРНОПІЛЬЩИНІ

Київська ґазета "Вісти" (ч. 79 від 5-го квітня) повідомляє:

"В колгоспі імени Леніна, Тромбовлянського району, орґанізовано молочно - товарну фарму на 40 коров і свинофарму на 10 свиноматок. Дві фарми великої роґатої худоби і свинофарма утворені в колгоспі імени Сталіна, Борщівського району". (Українтаґ).

СОВЄТСЬКА ВЕСНА В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

В редакційній статті київських "Вістей" (ч. 82 від 9. квітня): "Західні області напередодні сівби", читаємо:

"В Західних областях вже організовано 50 сільсько-господарських артілей. Працюють 130 ініціятивних ґрун, які приймають від селян заяви про бажання вступити в колгоспи".

"Не скрізь ще закінчено ремонт сільсько-господарського інвентаря. У великій мірі винен у цьому Сільськогоспостачач, який не подбав про своєчасне забезпечення західних областей потрібною кількістю заліза і ковальського вугілля".

Слід сказати, що й Наркомзем України не знає до пуття про стан річей у новоутворених моторно-тракторних станціях. Туди мала місце надсилка погано відремонтованих, а то й зовсім невідремонтованих тракторів, без потрібної кількости запасових частин. До Луцької МТС, наприклад, прибули два трактори, які не могли своїм ходом доїхати до місця призначення. До коломийського району прибули трактори без запасових частин".

При такій совєтській весні тяжко розраховувати на гарну плодовиту осінь".

(Українтаґ).

Спекуляція пережила всі "чистки"

Совєтські часописи повідомляють, що в кінці травня московський суд засудив за спекуляцію совєтського службовця Данилова та його "товаришку життя" Зейлер. В їхній кімнаті, що мала простору 12 квадратових метрів (9 на 12 стіп) найдано 184 кільоґрамів цукру, 82 кільоґрамів муки, 64 кільоґрами круп, 15 кільоґрамів рижу, 308 кусків простого мила й 164 пахучого, чоловіку й жіночу білизну, укривала, простирала, скатерті, чоловічі й жіночі вбрання, панчохи, взуття, сукно, полотно, підкладки, ріжну матерію і т. п. Одним словом усе, чого в СССР бракує й чого не можна дістати звичайним способом в крамницях. Данилов, дістаючи платні 250 карбованців на місяць, не міг з того проживляти себе й "товаришку життя", а тому займався "потайною торговлею", належав до цілої сітки "приватних торговців". Після трусу установлено, що конфіскований крам, готівка і вкладки в банках досягли вартости 80 тисяч совєтських карбованців. Данилова й дружину його засуджено до вязниці на 10 років кожне.

Самий процес, як і засуд, свідчить, що в СССР бракує багатьох необхідних товарів, праця оплачується дешево, помешкання тісні (9 х 12), спекуляція є звичайним побутовим явищем, яким віджвлюються совєтські урядовці,, а в масах переховується старий звичай накопичування припасів і — капіталу.

Вирівнуйте залеглости!

НОВИНКИ

ДВІ ТРЕТИНИ АМЕРИКАНЦІВ ЗА ПОМІЧ ДЛЯ ВЕЛ. БРИТАНІЇ

Великий журнал, що виходить у Злучених Державах ("Форчун") оголосив дня 27 червня вислід голосування, яке той журнал був розписав у злуці з війної аліянтів проти Німеччини. Вислід того голосування показує, що 67.5 процент голосуючих заявилися за те, що Америка повинна дати Великій Британії всяку поміч у її війні проти Німеччини.

Цей вислід тим більше цікавий, коли взяти на увагу те, що ще у грудні минулого року, то є якого пів року тому, Американці в подібнім голосуванні заявилися 67.4 процент за тим, щоб Америка не вмішувалась в европейські справи а далі держалася ізоляційної політики.

НІМЦІ СТЯГАЮТЬ КОРАБЛІ ДО ПОРТІВ, ЩО НАПРОТИ АНГЛІЇ

Велика Британія готова дати ворогові відсіч.

Притіш Юнайтед Прес подає під датою 27 червня: "Німці сьогодні почали концентрувати величезну фльоту малих кораблів в окупованих націстами портах, що напроти Великої Британії. Ця обставина створила оживлені спекуляції, чи не наблизилася година сподівнаго Гітлерівського "бліцкріґу" на Британійські Острови.

Звідомлення з ріжних сторін подають, що Німці згромаджують дрібні кораблі в портах над Північним Морем а також в інших пристанях.

Одно звідомлення каже, що Німці вислали в останніх днях до норвезької пристані Ставангер "сотні" малих рибацьких суден. Ставангер віддалений від Сконляндії 365 миль. Кажуть, що ті судна надаються для переправи війська Північним Морем.

Однак воєнні ескперти зазначують, що неможливо є сказати наперед, коли Німці попробують переправитись через море. Більшість є тієї думки, що вони пробуватимуть ослаблювати британійську силу бомбардуванням з літаків, а в між часі муштрувати пробоєві відділи.

З практики відомо, що Німці, заки напали на Францію, постійно загрожували інвазією то на Бельґію, то на Голяндію, то на Данію, збирали на пограниччях тих низових країн свої війська, то знов їх відтягали, так, що коли нарешті прийшов наказ робити наступ, для аліянтських командантів неможливо було впевнитися чи не був то ще один блоф зі сторони Гітлера.

Британійські офіційні круги заявляють, що Британія готова дати ворогові рішучу відсіч. Армія, яка тепер начислює около 2,000,000 люда, а далі найсильніша в світі маринарка й повітряні сили готові знищити кожний напад ворога, якщо той попробує вдерти ся на Британійські Острови

ЕСПАНІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ҐІБРАЛЬТАРУ ВІД БРИТАНІЇ

Мабуть попробує дістати його при помочі довгої облоги.

З Мадриду доносять, що еспанський часопис "Алказар" дав у своїм виданні з дня 26 червня натяк, що Еспанія можливо зробить спробу захопити Ґібральтар, ту славну британійську браму при впливі до Середземного Моря. Часопис впевняє, що ґіґантна скеля, на еспанськім боці, яку сильно укріпила Велика Британія тепер стратила своє значення та що Еспанія посідає тепер майже всі ключі до воріт тієї твердині.

КАПІТУЛЯЦІЯ ФРАНЦІЇ ВАЖКО ДІТКНУЛА КАНАДУ

Чарлз Бишоп подає з Оттави, що капітуляція Франції тяжко діткне Канаду так з боку бизнесового як і з боку воєнних обовязків супроти Великої Британії. Канада вела з Францією величезний обмінний і звичайний бизнес. Властиво нема одної галузі нашого бизнесу, який не потерпів би легшого або тяжчого удару з причини французької капітуляції. Воєнні, торговельні й дипльоматичні стосунки Канади, Британії і Франції були так тісно сплетені, що треба тепер великих зусиль і важкої праці, щоб усі справи привести до нового упорядкування. Крім того преріжні замовлення у Злучених Державах ішли через Канаду. Тепер же, коли Франція впала, ті замовлення треба перевести на Велику Британію. Справді, Велика Британія більшість тих замовлень уже перебрала на своє конто, але вона одна не всилі буде все те поплатити. Тому велика частина воєнних тягарів, що лежали на плечах Франції мусять перейти на плечі Канади й других британійських доміній.

Це і є одна з причин, що уряд вніс перед парлямент новий буджет з новими оподаткуваннями населення.

Те, що сталося на днях у Бордо, теперішній французькій столиці, спричинило в Оттаві "жаль і здивування", але не конче несподіванку. Бо зараз після того як бельґійський король скапітулював перед Німеччиною, Оттава дістала вістки, які кинули неспокійні рефлєксії на ситуацію в Франції.

В Оттаві сподіваються, що Канада піде слідами Великої Британії й не визнає французького правління в Бордо.

Буде голод в Европі

Таке заповідають британійські економісти на підставі статистики про засіви і стан поживи в Німеччині й тих краях, що є тепер під її окупацією. Той голод зачнеться уже пізною осінню.

ДЕНЬ ЖАЛОБИ ДЛЯ ФРАНЦІЇ

У вівторок, дня 25 червня, міністерський кабінет у тимчасовій французькій столиці Бордо проголосив застановлення боїв на фронтах проти Німеччини й Італії. Разом з цим наказом правління проголосило той день днем державної жалоби.

Нарешті в Франції настав спокій. Але трівожний спокій. Замирення, яке Франція підписала зі своїми ворогами, залишило в руках ворога більше як половину сплюндрованого краю, міліони Французів без даху над головою, несказане число найкращих синів Франції вбитих, ще більше ранених, багато в ворожій неволі, а французький уряд — в окруженні ворога. Серед осьтакого замирення опинилась нарешті до недавна ще — одна з наймогутніших держав світу.

День замирення і день жалоби... це після несповна 7 тижнів (точно: 46 днів) небувалих ще в історії людства боїв з Німеччиною і двох тижнів конфлікту з Італією, котра впала на свою сусідку в днях її найбільшої скорби.

День замирення і день жалоби — але не безнадії! Бо нація, що має за собою таке славетне й героїчне минуле, не впадає в зневіру. У дні своєї скорби Франція жде на день нового повстання у повній і обновленій славі.

В міжчасі як французький уряд Петена проголосив завішення зброї, в Лондоні зібралися французькі еміґранти, на чолі яких став Шарль де Ґавл і — зорґанізувавшись у Національний Комітет — проголосили дальшу боротьбу з ворогами свого краю. Цей Національний Комітет британійський уряд визнав за французький державний уряд, а він у свою чергу видав заклик до всіх Французів поза межами Франції вступати до нової армії і — рука в руку з армією британійською — боротись за увільнення батьківщини.

Одночасно з цим французькі кольоніяльні уряди в Африці й Азії проголосили, що вони стоять далі у війні з Німеччиною й Італією й будуть з ними боротись аж до побіди.

В Німеччині радість.

Як французький уряд дав наказ своєму війську застановити бої а народові проголосив день жалоби, в Німеччині настала радість. Німецькі радієві стації а також радіостації в Парижі, Амстердамі, Варшаві, Копенгазі, Празі, Ослі й Бруселі — передали вірбіль тамборів і сурмовий клич, після чого рознесли хриплу історичну команду:

"Спиніть бій!"

Цим кличем війну Німеччини проти Франції на заході скінчено.

Ударили дзвони, а їх звуки підняли ті ж самі радіостації й рознесли їх по Німеччині й окупованих краях від північного підбігунового кола аж до Середземного Моря.

Британійці затопили до минувшого вівтірка вже сім італійських субмарин.

МОЛИТВА

Пішли нам Боже всемогучий
На нашу спраглу землю заливи,
Дощем небесної оливи
Скріпи в борні наш люд страждучий.
Верни здоровля браттям хворим,
Скоси зміж негідних, млявих,
Спали вогнем пятно крамоли.....

ХОТЯТЬ, ЩОБ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЗАБРАЛИ ФРАНЦУСЬКІ ЛІНІЙНІ КОРАБЛІ ЗА БОРГИ

Президентський секретар Стівен Ирлі передав державному департаментові домагання "кількох соток" американських громадян, які в телеграмах і листах взивають уряд перебрати на власність держави французькі торговельні кораблі або інші маєтки, які є тепер у посіданні Америки — як винагороду за французькі борги, які та держава поробила у Злучених Державах ще підчас першої Великої Війни й дотепер їх не сплатила.

В числі французьких торговельних кораблів у нюйорськім порті стоїть один з найбільших і найвиставніший пасажирський лінійник — "Нормандi", якого будова коштувала 60 міліонів долярів.

Всюди нові, просовєтські уряди

На чолі литовського нового уряду станув Юстас Палєскіс, що є президентом і прем'єром. Він був завжди совєтофілом і за те сидів в концентраційнім таборі й був на вигнанні. Прийшовши до влади, увільнив усіх політичних вязнів-комуністів і заявив, що обєднання Литви з Совєтами є конечністю. У подібний спосіб настають просовєтські переміни в урядах Естонії й Латвії.

Пересування совєтських військ

З Букарешту повідомляють, що тамтешний уряд дістав відомости про пересунення великих совєтських військових відділів з румунського кордону на німецький, в Галичину й на північ. Дехто робить з того висновок, що між СССР і Румунією настало певне порозуміння. Кажуть, що на фронті від Естонії до Карпат стоїть 100 совєтських дивізій з танками і літаками.

Італійський часопис "Пополо д'Італія" спростовує чутки про зменшення совєтського війська на румунському кордоні й запевняє, що по межі з Басарабією стоїть 44 совєтських дивізій.

ЩО БУДЕ З УТІКАЧАМИ?

В Франції виринає крім чисто французького питання ще друге: Щож тепер буде з міліонами втікачів, що втікали з Німеччини, Італії чи Совєтів, щоб схоронитись в Франції перед переслідуваннями, чи навіть смертю, з боку большевиків, націстів чи фашистів. Зокрема є в Франції багато жидівських утікачів.

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ В АНҐЛІЇ

Анґлійський король повитав на стації В. Рачкевіча, президента Польщі, іменованого президентом на іміграції, що покинув Францію. До Анґлії переїхали вже й інші члени нового польського уряду.

ФРАНЦУСЬКИЙ УРЯД ВИЇДЕ З БОРДО

З Бордо було повідомлення в суботу, що французький уряд лишить Бордо, найпевніше в суботу (29 червня) і переїде до Клермонт-Ферранд або іншого міста в неокупованій частині Франції. Час виїзду тримають у тайні.

В Бордо можна було бачити в суботу німецьких жовнірів, яких число збільшувалося що кілька годин. Не було ніяких інцидентів між Німцями і Французами. Колюмна змоторизованих німецьких військ переїхала через Бордо і дісталася до еспанської границі.

В цілій неокупованій частині Франції зарядив уряд Петена гострі харчеві приписи, які обмежують населення в уживанні мяса, товщів і т. п.

Олекса Стороженко.

Вуси

(Далі). (2)

— З цього б і почали, — кажу, — як не дозволяється, то й виголю. Нічого було й кричать, як на живіт: це б — кажу, — і губернатор і сам міністр так глотки не драв!

— Прошу не разсуждать,— каже, — а сповняти, щоб вам приказують; щоб цього ж таки дня обголили вуси, а ні, то я під арешт посаджу!

Далі визвіривсь на других і каже: Я вас призвав, милостиві государі, что би виразить вам крайнеє моє невдоволення за то неуважаніє і непростительну дерзость, которую ви учинили вчорашнього дня вашим невмістним поступком.

— позвольте довідатись, ваше превосходительство, — почав Пищи-Муха, — в чім заключається невмістний наш поступок, зроблений вчорашнього дня, з котрого можна б заключати невважність до вашого превосходительства і непростиму з нашої сторони дерзость?

— Как із котораго? — крикнув: — а как ви могли позволить собі писать у візитній книзі такую дич: і галушки й куліші, а жалоби записувати, словно на почтовой станції,— когда вам треба було тільки записать ваші прізвища... Ето просто бунти проти правительства!

— Список наших імен, — знов почав Пищи-Муха (а він уже такий був, що хоч кому носа втре), — доставлені вже послідовно ми ніяк не могли сподіватися, щоб вам потрібні були наші підписи, а думали, що ваше превосходительство більше інтересувались нашими почерками й композицією думки, і тому кожний з між нас, по мірі сил своїх, старався виразити свої почуття й думки, ніколи не сподіваючись щоб ваше превосходительство...

— Ну, довольно, довольно! (допік таки його Пищи-Муха) — ви, каже, — як маятник у годиннику: торкни вас раз, то ви десять завиляєте. Тепер, господа, — каже, повертаючись на всі сторони, — будьте ласкаві відійти; на перший раз я вам прощаю, але на другий раз — будьте осторожні: я не люблю шуткувати! А ви, милостивий государь, — каже, глянувши на мене, — чтоби сію мінуту обрились! понімаєте?

— Як не понять! — кажу:— у мене є дурень, що сливи стереже, так і той вас зрозуміє.

На це хотів він був обізватся, та попирхнувсь; скоріш у кабінет, і зачинивсь: обридло вже й йому гримать, прискать та підскакувать. Стали й ми виходить, похваляєм ту гаспедську закуску, а секретар наш, Тома Петрович, де не взявся, до мене й собі:

— Як можна, — каже — в гражданській вуси носить!

— Та хоч ви мовчіть, — кажу: — чорт батька зна, з чого таку хуру підняли! Не то вуси, — а й борода, ділу не поміша!

— А в візитній книжці і на обявительному листу що ви написали?

— Поцілуйте мене сьогодні, — кажу, — а я вас завтра.

Не став з ним і розговорювать, і без того гірко на душі, так досада й розбіра, так і поверта назад, щоб хоч вилаять іродового сина. Скільки на світі живу, а ніхто на мене не кричав, ні з ким не лаявсь, — тільки деколи з жінкою: а тут і не встерігсь відкіля та сварка вирвалась, бодай йому по смерти так підскакувать та прискать!

Прийшов на кватирю, зараз дістав зі шкатулки бритву, намиливсь, черк, черк, у-друге... так мої вуси, наче скошена трава, і впали на рушник. Як глянув я на себе в дзеркало, так батечки!... аж злякавсь, сам себе не пізнав, чорт батька зна, на кого й похожий: і рот кривий, і щоки позападали, і ніс похнюпивсь, зовсім не я, а Німець Адам Іванович Фрік, що в Кременчуку шльонку розбірає... 'щоб мені до завтра не дожить, коли брешу! В перший раз, як живу на світі, доведось мені зголить вуси, лілше було б і не дожить до цього лиха! Як би знав, що зроблюсь таким паскудним, то побий мене Боже, коли б зробив, хоч би не то що під суд, — хоч би жили з мене тягли! І кому з того прибуло, що я без вусів?... кому вони мішали: чи їсти, чи пити, чи, як кажуть, вірою й правдою служити? Як я теперички до жінки вернуся? Як я гляну в вічі Марії Уласівні? Згадав я й літа мої молодії: не одна, було, глянувши на мої вуси, збирала губки на оборочку,... Отак журюся, а сльози кап-кап! Здається і за старшим сином так не вбивавсь, як помер!... Мій Боже милий! подумав, ударивши себе в груди: защо ти мене так люто покарав?...

Нічого було робить більш у Полтаві, бо в должность велено вступать тільки через тиждень, от я й поїхав додому. То було як їдеш, то зной гукаєш на візника: торкай, хлопче, торкай, — а теперички сиджу собі, схиливши голову, наче мене на шибеницю везуть, пари з рота не пущу; хіба як швидко побіжить, то озвешся: не жени коней, потомиш! — Так уже стараюсь, щоб уночі приїхать, бо — не дай Боже, щоб жінка, глянувши на мене, не перестрашилась... Підїзджаю до свого двору, — уже зовсім смерклось, і в будинку не світиться; вилажу з брички, а тут як загавкають на мене собаки! Тю, дурні! — кажу, — хазяїна не пізнали! — Хотів був погладить, так бісові собаки як глянули на мене, та в розтіч. Ввійшов тихенько в сіни... так якось чудно, матері його біс, будьто й не я, — здається й хата не моя, їй же Богу правда! Отож кажу, як загавкали собаки, жінка й прокинулась: чує — хтось увійшов:

— Хто там? — питає.

— Це я, — кажу.

— На кого ж там собаки гавкали?

— Не знаю.

— Та йди ж, — крадешся!

А в мене такий звичай був, що, було, як приїду додому, то зараз, хоч і в ночі, всіх розбуркаю: з дітьми граюсь, з жінкою цілуюсь, бабусю Оришку, що за дітьми приглядує, зачіпаю; а тепер як тать, мов той злодій крадусь, — не знаю, на яку й ступити. Підійшов до кровати, а жінка протягає до мене руки.

— Хто це? — та мене рукою по губах... Як наробить репету: Ой лишечко! Злодій!... Оришко, вогню, вогню!

Я її уговорюю, — так куди! не слухає: і руками й ногами від мене.

— не підступай! — кричить — не підступай!

Всіх дітей переполошила, та вже Оришка прибігла зі свічкою. Витріщились на мене, дивляться ... здається й я, так не я ж: нема вусів!

— Що це з тобою сталось? — питає жінка: — чи ти живий чи мертвий? — а сама аж пополотніла, труситься, неначе трасця її трясе.

— Тим то й моє лихо, — кажу, — що живий!

— Що з собою зробив? — питає, — оглашений!

— Це ж, — кажу, — дяка тобі: тепер вже не буду байдики бить, та з Марією Уласовною в маряжа грать!

— На що ж ти вуси збрив? — питає.

— Тепер состою в гражданській, — кажу, як і мені казали: — а по тому право ношенія усов на мене не розпространяється.

— Чи він пяний, чи здурів? — каже жінка, глянувши на Оришку; та як заголосить, як вдарить себе в груди, а за нею дітвора й Оришка, а бісові собаки почули, ну й собі: і виють і скиглять, такий ґвалт підняли, хоч з хати, — та що з хати! — з села тікай... просто кінець світа наступає.

Оттак цілісіньку нічку рюмали, і я з ними; сиджу та плачу. До крови губи собі подряпав: хочу, знаєте, вус крутнуть, хап за губу, — нема нічого, і вдряпну...

(Кінець буде.)

Новинки з Канади

На Канадійське Населення Наложено Величезні Податки

Міністр фінансів, дост. Ралстон, у своїй буджетовій промові, яку виголосив минулого тижня в домініяльнім парляґменті, сказав, що населення Канади мусить понести тепер важкі тягарі, які наложила на наш край війна. Він предложив парляментові новий буджет, який сильно підносить податки в ріжних ділянках суспільного життя.

Важким оподаткуванням підпали в першій мірі автомобілі. Воно починається з 10 процент від авта, якого фабрична ціна виносить $700, і після цього підноситься так, що за авто, яке коштує понад $1,200, треба заплатити 80 процент податку. Це, сказав міністр, зроблено на те, щоб прямо заборонити людям купувати занадто виставні авта і в той спосіб затримати відплив канадійської валюти заграницю.

Особистий доходовий податок піднесено так, що ті жонаті мужчини з родиною, які за $3,500 платили податку $36, платитимуть тепер $195.

Неподружені особи платитимуть 2 процент податку починаючи від понад $600 річної платню; подружені люди будуть платити 2 процент податку починаючи від понад $1,200 річної платні. Цей особистий доходовий податок раптово підноситься так, що нежонаті платять три процент від суми що переходить $1,200 річної платні.

10 процент податку наложено на всі товари, що ввозять їх з заграниці; увільнені від цього податку лиш ті товари, що спроваджені з Великої Британії і входять до преференційної листи. Це також має на меті задержання стардартної вартости канадійського доляра.

Клясифікація оподаткування надмірних прибутків, яка була ухвалена минулого вересня а яка поділялася на А і Б — знесена. Відтепер за всю надвишку прибутків поодинокі особи й бизнесові установи будуть платити 75 процент податку.

Оподаткувано також курців. Наложено $6 податку на кожних 1,000 цигареток; 35 центів на фунті тютюну; на сотці папірків або тубок замість 2с — 5с; на тютюні в сирових листках — 10с за фунт; цигари оподаткувані подвійно; сірники — на одну третину своєї ціни.

Наложено 10 процент податку на фонографи, фотографічні апарати, радія й радіові тюби.

Тяжко оподатковані особисті прибутки; вони розроблені так, що чим більше людина має прибутку, тим вищий процент платить податку.

Податок наложений також на автові частини; за кожний фунт ваги автового гумового колеса або тюба покупець платить 5 центів податку.

Міністр фінансів обраховує, що новоналожені оподаткування дадуть державі $110,000,000 прибутку.

Повища квота й інші податки дадуть державній касі на цей рік $760,000,000; однак загальних видатків держава матиме в цьому році $1,148,000,000, навіть як би кошти війни винесли лиш $700,000,000, як то раніше було обраховано.

Скаля оподаткувань на автах така: 700-долярове авто — 10 процент податку; від $700 до $900 — 20 процент; від 900 до 1,200 — 40 процент; за авто, що коштує понад $1,200 — 80 процент.

Малих бизнесів не оподатковано.

В цім новім буджеті і проголошенім з ним оподаткуванні зроблено вийняток для дрібних бизнесів, яких річні прибутки не перевищують суми $5,000. Власники або співвласники мають право відтягнути собі як річну платню до суми $5,000.

Хотять сканцелювати залізничу лінію між Карбондейл і Еґрімонт

Місцеве населення внесло протест.

Правні дорадники внесли перед Раду Транспортових Комишенерів протест в імени людей, що заселюють околицю між Карбондейл і Еґрімонт в Алберті проти канцеляції залізничої лінії що біжить у тій полосі і довжина якої простягається на 30 миль.

В тому протесті сказано, що уперухомлення тієї галузі, яка належить до Північно Албертійської Залізничої лінії, обнизить вартість реальностей фармерських і міських, знищить розвинутий там бизнес а також піднесе податки тієї околиці для поповнення страчених прибутків які давала та залізнича галузь.

У протесті говориться далі, що додаткове оподаткування буде потрібне ще й для того, щоб покрити видатки на уліпшення гостинців, які мали б заступити залізничий шлях. В додатку до того кошт фармерських витворів буде вищий через довшу дорогу його доставки до осередків транспортації та обхідних доріг до елеваторів, а також з того огляду, що фармері будуть приневолені будувати на своїх фармах більше засік для передержування збіжжя.

Додаткові кошти перевезу зерна й інших фармерських витворів винесуть пересічно кожного року по $8,000.

Обниження вартости фармерської землі винесе $360,000, вартість будинків упаде на $25,000, а бизнес потерпить $80,000 страти.

Чи однак Рада Транспортових Комишенерів прихилиться до цього протесту місцевих поселенців, є деякий сумнів, бо кажуть, що та залізнича галузь від ряду літ не поплачувалася.

Третій корабель канадійської военної фльоти спущено на воду

З Оттави подають, що минулого тижня спущено на воду у східніх портах вже третій корабель канадійської военної фльоти — на місяць перед речинцем. Міністр муніції, дост. Гов заявив, що від тепер канадійські корабельні варстати будуть викінчувати один корабель майже кожного тижня поки ціла програма конструкції 90 кораблів не буде закінчена.

Затонув канадійський торпедовець

Премієр Мекензі Кінґ повідомив у парляменті, що канадійський торпедовець "Фрейзер" зударився з іншим кораблем у гирлі французької ріки Жиронди, близько Бордо і затонув.

115 матросів врятовано, 45 згинуло або пропало.

Премієр не подав подробиць колізії ані серед яких обставин це сталося. Тільки сказав, що корабель пропав "в обличчю ворога".

Це дотепер одинока страта в канадійській фльоті.

Не буде 5-центових цигар

Курці великих і товстих цигарів — не вдавайтесь у тугу важкую, хоч і вас діткнуло горе великеє, бо платитимете за свої цигари майже подвійну ціну, а 5-центових цигарів тепер взагалі не буде. Що ж, біда не ходить по лісі... Але — немає лиха щоб на добро не вийшло. Пускаючи дим з подвійно заплаченої цигари глядіть на нього й гордовито думайте: чинню горожанський обовязок.

Пять стіп високі мужчини допущені до армії

Державний департамент оборони в Оттаві оповістив, що змінено фізичні вимоги для канадійської армії. Відтепер будуть приймати до військової служби мужчин, які мають найменше 5 стіп висоти і 120 фунтів ваги а ширину грудей 32 цалі.

Дотепер вимагали найменше 5 стіп і 4 цалі зросту для всіх жовнірів крім важкої артилерії, де треба було мати 5 стіп і 7 цалів, а 5 стіп і 6 цалів для кінної артилерії. Найменша вага було 135—140 фунтів а ширина грудей 34 цалі.

За дві бутильки наливки — триста долярів

Часи такі непевні, що Боже, треба б людям жити та любитися, а тут тебе здирають та ще й ображають. Де ж пак! Мав чоловік дві бутильки хорошої наливки. Хоч і домашнього вона виробу, домашньої — як то кажуть — індустрії, але ж: горілка горілкою. Пють таку, та пють і таку! Та чи знає чоловік коли на нього ворог чає, ногу підкладає?

Прийшов, знаєте, поліцай до хати п. Самуїла Виллямса в Едмонтоні й — не зважаючи, що то приватний дім приватного горожанина, почав у ньому нишпорити. І знайшов там дві бутильки самогону, чи як тут популярно називають — муншайну. Знайшов, передав поліції, справа пішла до суду і суд присудив Самуїлові заплатити 300 долярів кари. Та ще й сказали в суді тому громадянинові, що то поблажлива кара. Мовили: На початок лиш 300 долярів, а як далі гонитимеш той крам, то заплатиш більшу суму...

Комуністи розвязали Турфдім

Провід вінніпеґського відділу Турфдім (Товариство Український Робітничо - Фермерський Дім) повідомив, що розвязав свій відділ.

Після того головні двері будинку й вікна "Робітничого" Дому при вулиці Причард і МкҐреґор забили дошками. Рівно ж опечатано меншу салю, яка служила на школу й менші мітинґи.

Редакційні офіси й друкарня "Народної Газети" отворені.

Централя Турфдомів повідомила всі відділи по Канаді, щоб припинили діяльність та позамикали будинки.

Проголошено мінімальні ціни пшениці

Рада вінніпеґської збіжевої біржі оголосила в пятницю листу цін на пшеницю що продається за готівку, понижче якої не вільно буде її збувати.

Як підставу цін узято пшеницю Но. 1 Нортерн, доставлену до Форт Виллямy.

Мінімальна ціна пшениці Но. 1 Нортерн, з визначеною датою, наложена така:

26—29 червня (включно)	71⅛
1 липня до 3 серпня	71⅛
5 до 10 серпня	71⅜
12 до 17 серпня	71⅝
19 до 24 серпня	72⅛
26 до 31 серпня	72⅜
2 до 7 вересня	72⅝
9 до 14 вересня	72⅞
16 до 21 вересня	73⅛
23 до 28 вересня	73⅜
30 вересня до 9 листоп ..	73⅝
11 до 16 листопада	73⅞
18 до 23 листопада	74⅛
25 до 30 листопада......	74⅜
2 до 31 грудня	74⅝

Пшениця Но. 1 Гард буде квотуватися по тій самій ціні і в тих самих датах, що й пшениці Но. 1 Нортерн.

Німецьких полонених перевезуть до Канади

В Оттаві викінчують пляни розміщення по канадійських таборах німецьких военних полонених а також інтернованих німецьких горожан, що дотепер перебували на островах Великої Британії. Британський уряд пересилає їх до Канади з обави, щоб вони не стали загрозою для Британії вразі німецького нападу на той край.

Для полонених і інтернованих Німців будують тепер тут окремі табори. Їх не будуть містити в тих самих таборах, в яких находяться місцеві інтерновані Німці.

Хоч число тих транспортів ворожих чужинців з Британії до Канади урядом не виявлене, однак сподіваються, що воно є досить поважне.

Суд над Аркандом і товаришами відложено

Дня 27 червня мало відбутися судове переслухання над Аркандом і його 10 товаришами (лідерами партії Національної Єдности, яку канадійський уряд проголосив за незаконну) за переворотову діяльність. Однак суддя Рудольф де Серрес відложив те переслухання на неограничений час. Тих людей увязнила поліція уже місяць тому й вони находяться в арешті.

Большевики притихли на фармах

Пишуть нам, що з хвилею, як влада унезаконнила большевицькі організації в Канаді, большевики притихли як би їх не було. Чимало їх заявляє, що вони не мають більше нічого спільного з комуністичним рухом. А вже є й такі по фармах, що починають ходити до церкви.

Розуміється, що в таке "покаяння" не треба вірити. Треба було виректися большевицьких організацій і ходити до церкви заки влада розвязала большевицькі організації.

Міністр завзиває Канадійців угощувати Американців

Доміняльний міністр фінансів, дост. Ралстон видав до Канадійців зазив, щоб дали цього року американським туристам якнайсердечніші угощення. Американські туристи дають Канаді дуже поважні прибутки й уявляють собою свого роду окрему індустрію, яку булоби злочином легковажити. Доміняльний уряд зі свого боку робить ріжні заходи, щоб заохотити Американців перевести цього літа свої вакації в Канаді.

Пшенишний король записався до канадійських саперів

Ґерман Треле з Вемблі в Алберті вступив на днях до саперів інжинірського баталіону і вже відбуває в Калґарах військову муштру. Він відомий у рільничім світі з того, що на ряді років виґравав на світових рільничих виставах у Шикаґу найвищі почести за пшеницю вирощувану на його фармі. Він уроженець Злучених Держав, приїхав до Канади з родичами 5-річним хлопчиною, скінчив інжинірію в Албертійськім Університеті, однак свою професію заміняв на рільництво й на тім полі розвинув свій талан.

Жінка померла від отруї

8 миль на північ від Райлі, в дистрикті Гейт в Алберті, Михайло Бонас зажив стрихніну в ціли самовбивства. Коли покликаний лікар заходився коло рятування хворого, його жінка, пані Василина Бонас, відійшла до іншої кімнати й собі випила дозу стрихніни. Вона зараз потім померла, а чоловіка відвезли до шпиталю в Веґревилі й він находиться в непевнім стані. Кажуть, що до того нещастя привела родинна сварка.

Канадійське військо стереже англійські береги

Канадійська перша дивізія, яка вже була готова до бою і частина якої вже боролася в Франції, тепер сповняє службу сторожі живлових побереж Англії. Та дивізія приділена до армії ґенерала Айронсайда.

Італійських пісень не будуть співати на виставі в Торонті

З Торонта доносять, що там 27 червня рішено викинути італійські пісні з репертуару пісень, які мають співати підчас музичної компетиції цьогорічної Канадійської Національної Вистави в тому місті.

Военні щадничі цертифікати

Вже кілька тижнів тому канадійський уряд випустив на продаж военні щадничі цертифікати а також марки. Марки по 25с, цертифікати від $5 до $50. На заклик уряду громадянство відгукнулося досить похвально. В Едмонтоні наприклад населення закупило дотепер тих цертифікатів за $112,000.

6,000 польських жовнірів, які були дотепер у французькій армії в Сирії, перейшли границю до Палестини і злучилися з британськими військами.

На господарські теми

Якими недугами заражується людина, та як вистерігатися тих недуг

Господар та його родина є наражені на ріжні небезпеки у своїй важкій хліборобській праці. Зокрема наражене навіть їхнє життя на тваринні недуги, що захоплюють **не тільки тварину, але й людину.** Отже треба нашим господарям пізнати ці тваринні недуги, щоб могти перед ними оберегти себе й свою рідню. Подаємо короткий опис цих недуг:

1. **Сухоти** (чахотка, туберкульоза) це дуже грізна пошесна недуга, яка нападає головно рогату худобу і людей.

Сухоти спричинюють дрібні животинки-бактерії. Вони захоплюють **цілий** організм тварини. Для людини найбільше небезпечна ця недуга у виді сухіт легенів і вимені. Бо повітря, що його видихує хора тварина, переповнене заразними. І це повітря вдихують усі ті, що ходять коло худоби. А молоко від корови хорої на сухоти вимені **аж кишить** від десятків і соток міліонів заразків цеї жахливої пошести. А діти так люблять пити сире, ще тепле молоко...

Щоб не було сухіт, треба будувати просторі стайні, доконче поробити великі вікна, удержувати взірцеву чистоту й усувати з годівлі усі хорі штуки. Сухоти не є дідичною недугою, отже порадно молодник так виховувати, щоб бактерії сухіт не мали змоги розвинутися у тваринім організмі.

Дітям ніколи не давати сирого молока, коли нема цілковитої певности, що корова зовсім здорова.

Молоко від підозрілої корови треба довше варити, бо варенням вбиваємо заразні сухіт.

Також не пити сирих яєць від сухітничих курок, бо можна дуже легко заразитися.

Не споживати мяса тварини і дробу, що у них сухоти спричинили великі спустошення.

2. **Карбункул** (сибірська пошесть, селевінна сніть — ця пошесть захоплює коні, худобу, свині й людину, на яку переноситься через вколення мухами і ріжними комахами, через споживання мяса дорізаної тварини, або через стичність і шкірою погибшої штуки, наприклад, при гарбуванню, при миканню щітини й т. п. Заражена людина вмирає.

Ця пошесна недуга тим страшна, що зародні **надзвичайно** видержливі на холод, посуху і велику теплоту. Отже можуть легко наражувати здорову тварину і людину. Навіть падлина, мілко закопана, або на підмокломy місці є дуже небезпечна, бо вода виплавлює зародні карбункула, які осідають на траву і так дістаються на здорову тварину.

Якщо вибухла пошесть на обійстю, залишити тварину в спокою, зголосити появу недуги куди слід і чекати на ветеринаря. Самому нічого не робити, щоб не наразити себе на зараження. Припняти собаку, щоб не розволікала на своїх ногах цю пошесть. Впавшу худобину закопати дуже глибоко **і не стягати шкіри.**

3. **Віспа коров** — виступає на вимені й дійках. При доїнню хорих коров доярки заражуються. Віспа, завдяки протівісповому щепленню не має тепер смертельних наслідків у людей.

4. **Пружак** — захоплює коні й людину. Усі майже випадки захоріння кінчаються смертю людини і загибіллю тварини.

Бактерії (заразні) цеї грізної недуги живуть в вогкій землі. До тіла дістаються при всяких пораненнях, або через вколення. Треба отже усі й найменші ранки вичистити зде зінфікувати (обеззаразнити).

Памятати, що всім тим, які ходять босо по болоті, поросі, гною і сміттю, грозить смертельна недуга правець, якщо нога до чогось зраниться.

Найкраще по такій нечистоті ніколи босо не ходити, але в добрих, міцних ходаках.

5. **Скажениця** (сказ чи бішеність, стеклина) — жахлива недуга, яка захоплює в першу чергу собак і котів та через них усі інші звірята й людину.

Щоб остерегтися перед скаженицею, треба пильно слідкувати за здоровляним станом псів і котів. Коли запримітимо у них підозрілі прояви недуги, що скидається на скаженину (хоч би нею й не була), зголосити куди слід, а самому і рідні вистерігатися покусання. Якщо вкусила чужа собака і не знаємо, чи була здорова (нпр. пес-волокита), то негайно піти до лікаря. Він зарядить, що треба.

6. **Носатина коней** (сап) — пошесна недуга. Від неї заражуються люди, що ходять коло коней. Це дуже тяжка недуга, на якої ще нема ліку. Коня вбити, усе докладно здезінфікувати. Завідомити уряд.

Щоб косатину не заволічи на обійстя і тимсамим оминути небезпеки зараження, не поїти коней з тих самих ведер і жолобів, не годувати з позичених опалок, зі жолобів в заїздах. Не купувати коней принагідно, не знаючи їх походження.

7. **Ротно-ратична** пошесть (прищиця, слинівка, ящур) — виступає у рогатої худоби, свиней, овець та переноситься на людину. Велика обережність при догляданню хорої тварини запобіжить зараженню цею протяжною недугою.

8. **Пархи** (чіхачка, короста, чесотка) — спричинюють шкірні галапаси, які напастують усі домашні звірята. Пархи у котів особливо заразливі для людей.

9. **Лишай виголюючий** — захоплює коні й людину. Залишає тривку лисину, якщо не лікувати.

10. **Галапаси — як трихіна,** що розмножуються в мязах свиней та довгі хробаки — **солітери,** що живуть в кормовому проводі і спричинюють вихудження організму. Солітери є властиво галапасом людей, а свині їх розносять. Трихіни надзвичайно небезпечні, бо їх не можна умертвити і людина мусить вмирати. — Оба ці галапаси дістаються до людського організму, через споживання не добре звареного свинячого мяса.

Крім того, зі звірят переходять на людей глисти та інші галапаси. Не дозволюйте дітям ластитися з чужими псами, чи котами, а також остерігайте їх, щоб не цілували цих звірят.

Отсе найважніші і найбільше небезпечні тваринні недуги, що ними заражується людина. Там, де чисто в тваринних приміщеннях, куди заходить повітря і сонце, де тварина чисто вдержувана і годована здоровими кормами — пошестей нема, або дуже рідко виступають. Отже й господареві безпечніше та його рідні, коли дбає за свою тварину.

В. Б.

Як боротись з кліщами на пасовищах?

На т. зв. піроплазмозні захворування, або як у нас їх звуть: кліщова лісова хороба, кривава сеча, весняна хвороба — хворіють переважно коні та велика рогата худоба. Спричинюють цю хворобу кровопаразити які оселюючись у крові тварин — у червоних тільцях крови, руйнують їх, викликаючи недокровя, криваву сечу, проживклість слизової оболонки очей, рота та носа. Смертність рогатої худоби на цю хворобу досягає 25 до 30 процент, а коней 50 до 80 процент. Є це отже дуже небезпечна для домашніх тварин хвороба.

Хвороба ця безпосередньо з тварини на тварину не переходить, її переносять кліщі, які потрапляють на тварин звичайно на пасовищах. Кліщі-самиці, насмоктавшись крови в тварини хворої на піроплазмоз, відриваються й падають на землю, де складають до 2,500 і більше яєчок, з яких виводяться згодом молоді кліщі — носії зарази. Потрапивши на здорову худобу вони її заражують на піроплазмоз. Кліщі переносники піроплазмозу живуть у чагарниках, по зрубах, на кущах ліщини, по мокрих яругах, у кущах, по бурянах на перелогах. Тому то, щоб запобігти захворуванням худоби на цю небезпечну недугу, треба винищити кліщі на пасовищах.

Основні заходи боротьби з кліщами на пасовищі такі:

1. Обсушування зболотнілих і низинних пасовищ, де водяться кліщі. Цей засіб доцільний у боротьбі з кліщем переносником "кривавої сечі" на великій рогатій худобі. Висушуючи такі низинні пасовища, витворюємо несприятливі умовини для життя кліщів і вони на них зникають.

2. Вирубування кущів і чагарників, які не мають господарського й іншого значіння на випасах, де найчастіше переховується кліщ-шкіроріз, переносник лісової хвороби коней. Вирубування чагарників, а ще краще наступне переорювання таких випасів, звільняє їх від кліщів, утворюючи цим таксамо несприятливі умовини для їх життя.

3. Випалювання закліщованих пасовищ це теж один із засобів боротьби з кліщами, особливо з так званим балканським кліщем. Для знищення кліщів та їх потомства забурянілі та з засохлою травою випаси випалюють ранною весною та в осені.

4. Не слід випасати домашніх звірят на закліщованих пасовищах. Коли є вільні від кліщів пасовища, то домашні звірята треба випасати лише на цих безпечних місцях. В цей спосіб запобігається зараженню тварин на закліщованих пасовищах і кліщі мусять голодувати; через це кліщі гинуть, або залишається їх мало, переважно на диких тваринах.

5. У місцевостях де дуже розповсюдилися кліщі, замість випасання. слід годувати коней скошеною травою в яслах, уміщуючи коней на виораній або очищеній від рослинности землі з одночасним оббиранням кліщів на тваринах.

6. Треба застосувати штучні випаси та багатопільні сівозміни. Помічено, що на переораних землях майже не буває кліщів, бо при обрібці землі під посіви гинуть яйця і личинки кліщів. Отже, організація штучних випасів та багатопільних сівозмін це певний засіб боротьби з кліщами.

Дійні корови й пасовище

Пасовище постачає найдешевший корм для молочної продукції, а тому дуже бажаним є забезпечити корів добрим пасовищем на цілий літній сезон. С. Д. Мекензі, з Відділу Плекання Домашніх тварин при Доміняльній Експериментальній Фармі в Оттаві, радить ротаційне випасання, цебто навперемінне, вживаючи для цього як однолітні рослини — овес, суданську траву та інше, так і природні луки після скошування сіна. Побіч цього, як додаткові корми можна вживати заквашені з минулої осені, та зелену пашу, що вирощується на зелений погній поля.

На добрім пасовищі, корови що дають від 30 до 35 фунтів молока денно, дуже мало потребують додаткових кормів у виді зерна. Все ж ті корови, що дають більшу кількість молока, потребують один фунт зернової мішанки на кожних три фунти молока, що є понад 35 фунтів. Тому, що молода трава має високий процент протеїнів, зернова мішанка з вівса та ячменю може вповні вистарчити як додатковий корм, без додавання концентрованих складників. Коли трава вже старіється, процент протеїну меншає, а разом з тим виникає потреба додавати до зернової мішанки трохи льняних макухів або дробленої сої. Крім того, корови мусять мати подостатком свіжої води та соли, мусять мати на пасовищі корита з мінеральною мішаниною й нарешті, оскільки це можливе, затишок від непогоди та затінок від сонішних промінів.

Червона армія відновила поздоровлення

З наказу маршала С. Тимошенка в цілій советській армії відновлено примусове здоровлення старшин. Салдати, що не будуть слухати цього приказу, і старшини, що будуть брататись з салдатами, будуть гостро карані. Товариські відносини між салдатами й офіцерами в приказі називається "пережитком фальшивої демократії."

Британська армія зуживає 260,000 пар черевиків кожного тижня.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдиний український католицький тижневик у Канаді.
Видає кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Альберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 2. липня, 1940.

І що ж тепер?...

(ВАКАЦІЙНІ ПРИГАДКИ)

Покінчялось. Покінчилося те поспішне вставання рано й убирання, те бігання до школи й вичікування дзвінка то з острахом, то з нетерплячкою, ці жалі по невдачах та радощі з несподіваного "щастя" при ріжних задачах і питаннях. Покінчилося вже з тим горячковим життям на шкільній лавці від "репорту" до "репорту". Бо вже як воно там було, чи не було, хвалили чи картали, грозили, карали, чи прощали, остаточно — річне свідоцтво — репорт у руках.

І щож тепер?

Відпочивати — себто їсти добре і спати і... знову їсти і знову спати.

Ні, на те шкода вакацій, шкода найгарнішого, найсвобіднішого часу. Навпаки, не проспати але радше використати його якнайповніше. Бо спання здорове й добре в ночі, але свіжого, ясного, веселого ранку шкода тратити. І шкода цього сонця, що його так мало в зимі, а й на весні небагато у замкнених шкільних кімнатах. Жаль самохіть його зрікатися, коли є час і змога цілу літню днину купатися в нім цілому.

Добре, але що робити ще іншого крім ігор і забав.?

Тут наше слово до батьків, передовсім до батьків на фармах і фармерських місточках, хоч в однаковій мірі воно відноситься до родичів по великих містах.

Вакаційні місяці конечно треба використати, щоби скільки можна, сили, знання і характер молоді розвивалися гармонійно. Не тільки тіло, але й дух. Щоб наші діти дістали в тім часі те, чого їм не дає публична школа.

Найперше, щоб дістали релігійне виховання. З розпорядження Епископського Ординаріяту відбудеться в багатьох кольоніях катехизація дітей. Науки катехізму будуть вчити Отці духовні, Сестри й укваліфіковані вчителі. Це перший і найважніший обовязок родичів — подбати, щоб на катехизацію вчащали їх всі діти.

Треба подбати, щоб дітей навчити рідного письма. У других народів діти вчаться чужих мов. І багато наших дітей вчаться французької мови. Тим більше повинні вони вивчити рідну мову, рідне письмо. Це природне і так повинно бути. Вакаційні місяці дуже добре надаються, щоб спровадити на той час учителя і, розуміється, справедливо заплатити за його труд.

Старші діти треба заохочувати до організації кружків української католицької молоді. В організації молодь почуває себе сильною, вчиться дисципліни, самопошани, жертвенности, шляхотности, сталить характер, підготовляється до громадської праці в будучім життю. У нас є така організація і зветься Українське Католицьке Юнацтво. Централя того товариства находиться в Вінніпегу і видає свій журнальчик в українській і англійській мовах. Його адреса:— Youth Herald, 965 Boyd Ave, Winnipeg, Man. Туди треба писати за ближчими інформаціями в справі організації. Цей журнальчик виходить на 8 сторінок, гарно редагований, появляється раз на місяць і коштує 50 центів на рік. Кожний батько, який має доростаючі діти, повинен його запренумерувати і цим звяже їх з нашого молодечою організацією.

Треба, щоб цих кілька уваг родичі взяли собі до серця й виконали їх для добра власних дітей, паматаючи, що доля будучого нашого покоління має бути світла і успіхом батьківських трудів та многолітньої праці.

Катехизація Дітей по Кольоніях

Після важного Епископського розпорядження кожна кольонія повинна в себе перевести катехизацію дітей. Найвідповідніший до того час — це час вакацій. Ця катехизація має тревати не менше як один тиждень, особливо по більших парохіях. Щоб з користю ту катехизацію перевести в такім короткім часі, треба, щоб усі парохіяни якнайщиріше помагали своїм отцям парохам у цьому Божому ділі навчання катехізму. Ту катехизацію будуть переводити таки самі отці парохи при помочі Сестер Служебниць, братчиків і світських катехитів. Учителі й учительки можуть тут дуже багато помогти і це якраз була б їх Католицька Акція. Але найбільше повинні тут помагати таки самі парохіяни. Як вони можуть помагати? Перше тим, що будуть пильно посилати всі свої діти на науку катехизму. Заразом повинні постаратися, щоб і чужі діти ходили на катехізм, особливо як їх родичі занедбують цей найважчий свій обовязок. Друге, повинні радо підтримувати цю науку своїми вкладками грошевими, щоб покрити кошти втримання священика чи сестер, покрити кошти нагород, що їх будеться роздавати дітям за їх пильність і добре знання катехізму. А так як цього року ще будуть кошти перевозу дітей з дооколичних кольоній на **Великий Контест Катехізму,** що відбудеться 4 серпня в Мондері, підчас КОНГРЕСУ МОЛОДІ. Тому на покриття тих видатків треба, щоб усі парохіяни — чи їх діти ходять на катехізм чи ні — жертвували від щирого серця на що їх стати. Дірігенти повинні помагати вивчувати дітей відповідних пісень церковних і народніх, що їх мають діти співати на **величавім концерті дня 4 серпня в Мондері.**

—Про цей Контест Катехізму і про **Великий Конгрес катехізмової молоді** напишеться другим разом. Тепер тільки подаємо до відома, що сьогорічний катехізм є добре упляно ваний і буде переводитися по всіх можливо кольоніях. А ті, що ближче Мондеру, візьмуть участь у великім Конгресі Молоді і до цього вони дістануть відповідні вказівки й памфлети, на яких будуть видруковані всі пісні і всі точки, що їх діти по всіх школах і парохіях мусять знати. Ці листки будуть готові за кілька днів і вони можуть служити за вказівки навіть для тих, що не можуть брати участи в нашім Контесті Катехізму.

Тому закликаємо всіх наших парохіян в околиці Мондеру, щоб використали цю золоту нагоду для спасення своїх діточок і на добро нашого народу, і пильно посилали свої діти на науку катехізму, рідної мови й церковного і народнього співу.

ОО. Парохи з Мондеру.

МОВА БЕЗ СЛІВ

Мої слова так слухає дитина!
У них крім слів є серця тихий зміст,
Що нам його несе життя хвилина,
Що серце серцю тільки доповість.

Даремні мури всі і перепони,
Як жаром серце в груди озовесь —
Дитино, слухай, тям — це наче дзвони
Грімкі, так голос серця той несесь.

Слова без сили, як говорять очі,
Як біль, зневага стиснуть нам уста
Як грім загрaє через тіні ночі —
І блискавкою здійметься рука.

Дитя, слів слухай, грудею живою
Ти відчувай їх зміст, життя живе,
Заприсягни присягою святою
Все, що доскаже серденько твоє.

Уляна Кравченко

Часопис

Американська "С в о б о д а" (Ню Джерзі) принесла під повищим заголовком слідуючу статтю:

В Ню Йорку зачав виходити новий щоденник, що має назву "Р. М.". Оригінальна назва і оригінальним має стати цей часопис. Кажемо виразно "має стати", бо не хочемо ще видавати осуду по першім числі, в якому нема нічого особливого, а погоджуємось з редакторами, що вимагають поблажливости і кажуть, що це забере їм часу, заки зможуть ввести ті новости, які часопис заповів. Зате підкреслимо, що отсе знайшлися люди, які, не зважаючи на те, що в Ню Йорку є повно інших газет, добре редагованих, вложили великі суми гроша в "експерімент", який має бути здійснений найновішими методами і засобами. Замітне далі й те, що часопис рішив обходитись без платних оголошень, а зате установив ціну 5 центів за примірник, з тим поясненням, що він буде подавати в виді новинок найкращі відомости про те, де й що можна найкраще, найсолідніше й найдешевше набути. Перше число, що має 32 сторінок, форми великого журналу, мало вийти числом пів міліона примірників, але тяжко було його дістати, бо де тільки часопис появився, відразу його розхоплювали. Це, очевидно, ніщо не говорить про те, що так далі буде. Це тільки факт. Навіть до певної міри природній, бо появу часопису широко розреклямовано.

Та нас цікавить головно те, що було проголошено про редакційні сили цього часопису, якого властиве й головне завдання: подавати новинки. Отже до його редагування заангажовано 151 редакційних сил, і то самих найкращих, що їх вибрано з 11,062 кандидатів-журналістів, чоловіків і жінок, що мали довголітню редакторську практику, а тепер зголосились до праці в згаданім часописі. З них принято тільки 151, самих найвизначніших. І то таких, що не були без праці, а працювали в інших газетах і побирали дуже високі платні.

Отже для часопису, що має вид журналу і виходить на 32 сторінки, та завалений на кожній стороні образами, приділено 151 найкращих редакційних сил, яким дано до диспозиції всі найновіші технічні вигоди, звязані з їхньою редакційною працею і друкарнею.

Наводимо це на те, що може таки знайдуться і в нас люди, що хоч трохи призадумаються над тим, як редагуються і друкуються українські газети в Америці: за яку ціну, в яких обставинах і якими силами. Від себе скажемо, що коли не схочемо над тим призадуматись і завести якусь зміну в тім анормальнім положенні, в якому знайшлася тепер справа видавання українських газет в Америці, то українська преса передчасно загине. І не тільки те. З нею буде ще далеко гірше. Вона буде занепадати і прибирати такий вигляд, що краще, щоб її таки не було... А прецінь її треба! І то треба такої, щоби була змістовна, ідейна, цікава. Хтож це має зробити? Один чи двох людей? А так є в редакціях українських газет в Америці. І то в часі, коли духова частина громадянства ті часописи тільки критикує, до них майже не дописує і про їхнє збагачування змістом не дбає, а звязок з українським життям в Европі цілком перерваний. До цього треба ще додати, що ті часописи орудують такими фондами, що не вистарчають навіть на покриття найконечніших дотеперішніх потреб.

Примітка Редакції "Українських Вістей": Такі невеселі думки про майбутнє української преси в Америці висловив часопис, який є органом багатоміліонової запомогової організації. У Злучених Державах є чотири багаті українські запомогові організації (не враховуємо тут закарпатських Українців), які видають свої пресові органи і ті часописи є забезпечені фінансово, бо кожний член організації є статутово обовязаний брати часопис і за нього платити.

Зовсім інакше мається справа з українськими часописами в Канаді, які є цілковито залежні від передплат і принагідних оголошень. Адміністрації тих часописів могли б сказати багато цікавого, з яким трудом приходиться їм зводити кінці до купи, а то й задовжуватися. Розуміється, що ввесь тягар редакційної праці, тяжкої й дуже відповідальної, спочиває на одному чоловікові, а де трохи більше щастя, то на двох. Видатки дуже обмежені, найконечніші. І так буде далі або ще й гірше, якщо в українській суспільности не відізветься сумління. Не треба забувати, що українська преса на американськім континенті є тепер одинокою свобідною нашою пресою в світі. Це все, що нашому народові осталося в часах теперішнього лихоліття, і цим треба дорожити та його зберігати.

Нема в нас фінансових магнатів як у тих Американців, що для 32-сторінкового часопису найняли 151 високоплатних редакторів і випосажили їх у першорядні технічні засоби.

У нас ввесь обовязок удержання й розбудови своєї преси спадає на широкі маси нашого народу, на його організації, інституції.

Всі Українці по стороні демократичних держав

Передруковуємо поніжчу статтю В. Соловія, яка появилася в паризькому "Тризубі" в тій цілі, щоб познайомити наших читачів про політичну орієнтацію Українців в Европі. З цеї статті читачі переконаються, що наші брати в Европі стоять твердо й обгрунтовано по стороні демократичних держав. Зазначуємо це з тимбільшою приємністю, що таке саме становище займають Українці на американськім континенті, в Канаді і Злучених Державах, розуміється, крім большевиків.

— Редакція "У.В."

* * *

У попередній світовій війні хоч з одного боку в Антанті були Ф ф а н ц і я та Злучені Держави Америки (демократичні республики), Англія (демократична монархія) та Росія (абсолютна монархія), а по другому боці серед центральних держав майже самі конституційні монархії, але все таки як під оглядом політичного устрою, так і передусім під оглядом господарської структури, держави по обох сторонах фронту мало від себе ріжнилися.

Цілком інакше представляється ситуація в теперішній війні. Тоталітарні держави відріжняються передовсім тим від усіх інших держав, що вони нехтують свободою людини, заперечують їх природне право мати такі чи інші політичні переконання, визнавати ту чи іншу релігію, ба заперечують властиво навіть нації всякі права визнаючи понад усе державу, як ціль саму у собі. В ділянці життя господарського зірвали ті тоталітарні держави цілковито з капіталістичним ладом, яким живе ще цілий світ, чи то дорогою націоналізації, чи соціялізації всіх середників продукції. Право власности там, де воно ще залишилося, стало фікцією. Держави ті, витративши на величезні озброєння увесь запас золота, примушені були заступити це мірило вартости та обезпечити свою валюту сильним збільшенням чинника рівноважного золоті, себто людською працею. Наслідком цього такий парадокс, що в "соціялістичних" Советах та націонал-"соціялістичній" Німеччині введено умовини праці, які пригадують живо панщину, як що не невільництво. Тоталізми советський і націстівський "соціялізували" самого чоловіка, компромітуючи тим фактом соціялістичну доктрину.

Вище сказане є причиною, для якої не трудно було порозумітися "ідеольогіям", націстівській та большевицькій. Режими ті хоч і іншими дорогами дійшли до подібних результатів і зараз бачимо, що методи політичні та пропагандові, які вони вживають, часто запозичені одними в других. Диктатура чи то сталінівська, чи то гітлерівська, чужі й небезпечні нашому народові, який по своїй історичній традиції є хліборобською та демократичною нацією і понад усе цінить собі свою волю, на якій він від століть працює та звязаний всіма фібрами душі з церквою. Обидва ж згадані режіми заперечують усім тим його національним ідеалам.

Ясно, що ніяка держава не може примиритися з тоталітарною політикою, а вже нема чого сподіватися від них націям недержавним, метою яких є здобути собі належне державне існування. Тоталітарні держави, які не визнають права власних громадян становити про себе, не визнають ніяких національних прав інших народів, які мають служити тільки предметом зросту їхнього імперіялістичного розгону.

Тому в пору цієї війни не існує ніяка невтральність. Держава, яка вважає себе невтральною, виявляє тим, що вона не хоче обороняти своєї самостійности, згори вже скорюючися насиллю тоталітарних імперіялізмів, у великій степені ослаблює свою оборонну позицію. Так затратили незалежну самостійність прибалтійські держави Естонія, Латвія й Литва, залишаючися на ділі ще тільки "автономними областями" СССР з моменту введення до них совітських гарнізонів і до часу, коли і ця форма "суверенности" не буде Советами ліквідована. (Вона вже зліквідована. Ред. У.В.). Так запропастили свою незалежність скандинавські держави, які не рішилися поспішити з допомогою Фінляндії. Подібна доля чекала Голяндію і Бельгію, Але вони виказали вже, що вони схильні нести всякі жертви для оборони своєї батьківщини.

Тому нам, Українцям, ніяк не може бути байдужим вислід теперішньої війни. Не мислима спекуляція, що хай мовляв виграє хто хоче, аби ми тільки здобули собі самостійність. В тому головне незрозуміння самої сути ситуації. Коли власне побідили б Німеччина та Совєти, то в Европі побудованій ними, немає місця на незалежну Українську Державу. Може повстати сякий такий витвір державний, який буде нічим іншим, як кольонією тоталітарних держав.

Тому, коли стаємо сьогодні по боці Антанти, то робимо це без огляду на те, чи і що вони нам прирекли, а тому що відповідне місце для себе ми зможемо найти тільки в новій повоєнній Европі побудованій нею. Вони для нас не є ані політичною, ані господарською загрозою, і ці демократичні держави, визнаючи принціпово право людини і нації становити про себе, не можуть того права в свій час відмовити і нам.

Сприятливі для нас заяви Папи Римського, президента Розвелта та керманичів англійського та французького урядів, заяви які зводяться до того, що всім націям великим чи малим признають право самостійного буту та поборюють і осуджують все насилля та поневолення одної нації другою.

Др. Осип Назарук.

Сучасна творчість еміграції

ПРО Ї ПІДГОТОВКУ Й НАПРЯМНІ

(Зміст реферату, виголошеного два місяці до смерти перед гуртом українських мистців слова й пера).

Один із найголовніших французьких письменників В. Гіго сказав до перовладних людей:

"Ви сіль поколінь, ви інтелігенція маси, представлена в не багатьох особах, ви — голова нації. Ви живі знаряддя, видимі представники духової сили, грізної і свобідної. Щоб ви ніколи не забували, яка велика ваша відповідальність, не забувайте, який великий ваш вплив. Гляньте на своїх предків, на те, що вони зробили. А ваші предки — то все генії, які за 3,000 літ кермували людством, вводили його в блуд, просвічували або затемнювали. Що остало з усіх їх праць? Що випливає з усіх їх зусиль? То — ідея їх могутности. Гомер зробив більше ніж Ахіль: він створив Олександра Великого. Вергіль успокоїв Італію по міжусобицях її... А за середніх віків — хто — по Христі — був законом для умів? Аристотель. Сервантес, автор Дон Кіхота, знищив лицарство, Моляр поправив шляхту буржуазією й буржуазію шляхтою. Корнель влив римського духа в французький дух...

Всюди і все виступають ті великі мрійники, що їх називають мисленниками й поетами, вдираються в життя світу й, так би мовити, в віддих людства... Думка це немов віддих — легіт, але вона двигає світ.

У тому стані, в якому тепер знаходяться уми, письменник обовязаний давати свою симпатію всім індивідуальним труднощам, віддавати свою думку всім соціяльним справам, увагу свою — всім релігійним загадкам.

Письменник належить до всіх, хто страждає, до всіх, що блудять, і всіх, що шукають. Це конечна річ, щоб добрий письменник одним ставив пораду, другим потіху, а всім своє слово. Коли він сильний, нехай вирішує й судить, коли він ще сильніший, нехай досліджує й повчає, а коли він найбільший, нехай потішає..."

Таке завдання мистців пера й пензля супроти всього людства, не інакше їх завдання й супроти нашого українського народу. Їх творчість має просто неоцінене значіння.

Зовсім окреме, не інакше, але ще більш величезне значіння творчости мистців пера й пензля на еміграції. Та щоб була якась творчість на більшу міру, на те треба підготовки до неї, треба усвідомлення її високої цілі й пізнання її властивого кореня, треба начеркнення її напрямних. Я назвав би таку творчість — творчістю з кореня, а в протиставленні до неї іншу "творчість" — творчістю хвоста, то значить того останнього, того, що обходить тільки одиницю в даний момент. І така творчість може мати свою красу, але вона дуже нетрівка; вже по дуже короткім часі викликає вона подібне враження, як засушена фіялка, покладена на спомин у книжечку; гарна вона, але мертва, збутовілістю заносить від неї, останки полинялих барв видно ще на ній і якимсь безнадійним смутком віє від неї. Головне враження з неї — непотрібність, бо кому потрібна та зівяла квіточка, окрім може тої бабці, що її вклала в книжку?

Творчість політичної еміграції походить від високого болю народу, бо й сама еміграція — це витвір великого болю, великої зміни, великої ломки.

Еміграція відома вже зі св. Письма. Старогрецька еміграція створила на Захід од Греції т. зв. Велику Грецію, більшу й могутнішу від властивої Греції, а на Сході підготовила шляхи Олександрові Великому. Ще перед нею стара фінікійська еміграція створила першу торговельно-кольоніяльну великодержаву старинного світу — Картагіну.

В нових часах багато народів мало свою еміграцію: новогреки, Мадяри, Італійці, Поляки, Чехи, Литовці, Фіни, Москалі, Білорусини, Українці та ряд народів Кавказу й Азії. Кожна з тих еміграцій виявила й виявляє якусь творчість. А наслідки тої творчости бувають всілякі, залежно від того — чи це творчість "з кореня" чи "творчість хвоста". Заки розберу обидва ті поняття, скажу загально, що польська еміграція по повстаннях 1830 і 1836 видала вогняну патріотичну літературу, яка довго підтримувала Поляків, що литовська еміграція в Америці дуже причинилася до здобуття литовської державности за нашої памяти й т. под. А були й такі еміграції, що їх творчість не мала великого значіння ні для кого, хіба для одиниць.

Котра ж творчість еміграції мала велике значіння?

Та творчість мала велике значіння, яка виростала з кореня всякої творчости, що має значіння для людської спільноти. А що це за коріння? Це культ, це коріння релігійне; одиноке коріння, з якого виростає все, що для людської спільноти має значіння творче — і нема поза тим джерелом нічого в людській творчості, що мало б творче і тривке значіння для людських спільнот. Вправді дехто каже, що й те, що вяжеться з династіями, може становити джерело творчости, важної для людських спільнот. І справді, монархічні засади всюди розвивали позитивну творчість. Але ще ніхто не бачив нерелігійної, атеїстичної династії; отже властивим, одиноким джерелом тривкої творчости в позитивнім значінні для людських спільнот, таки стає релігія. Всяка людська творчість, що не корениться в релігії, вяне скоро, хоч би на ту творчість спотребувати не знати які величезні засоби й хоч би накладати на неї не знати які яскраві барви. Вони помирають у незвичайно короткий час. Пригадайте собі, наприклад, улюблених поетів часу молодости ваших батьків або й вашої власної. Хто ще сьогодні одушевляється ними? Хто взагалі читає їх? А творчість оперта на релігії, триває віки!

Коли з цієї точки погляду глянемо на українську мистецьку творчість за перших 20 літ еміграції, то не багато тривкого й радісного бачимо в ній. Скажу просто: можна собаці втяти той хвіст, а можна й не втинати, не велика буде ріжниця.

Другий, вже так скажу, чистолюдський, але також поважної вартости, корінь сили творчости — це минувшина. Без пізнання й відчуття минувшини, не можна зрозуміти сучасности ні визначати напрямні на будуче. Киньмо оком на творчість української еміграції з точки погляду черпання сили з минувшини. Представиться нам картина, подібна до попередньої. Не буду її докладно малювати, представлю її на однім тільки прикладі. Дня 6-го квітня ц. р. минає рівно 600 літ від хвилі отроєння останнього галицько-волинського князя Юрія II.

Це заразом дата смерти останньої української державности княжої доби, бо що потім було — це вже тільки агонія. Провідна верства кожного іншого народу вже цілі роки наперед робила б приготування до зясування свого становища в 600 ліття такої події. Не остали б позаду й мистці, не стали б тимбільше, що Юрій II. — це одна з найцікавіших особистостей нашої історії. Він уже тільки по матері Марії з Руриковичів наш князь, а по батьку він з польських князів Мазовецьких, вихований у Польщі в римо-католицькій вірі. Та коли прийняв обовязки нашого князя, наша земля немов захопила його. Маємо цікаві документи на це. Нема сумніву, що в Кракові сподівалися втягнути його до орбіту польських інтересів, але він проломив у собі вплив свого виховання й не дався вжити себе як знаряддя. Велика мусіла бути також його ломка під оглядом релігійним: переїхавши до Львова, він змінив віру, в якій виховався, на східню, але згодом побачивши мабуть недостачі людей східнього культурного типу, зачав оточувати себе людьми західньої віри й сам вернувся до католицизму. Це викликало ненависть до нього, серед якої він і наложив головою.

Не може бути сумніву, що Казимир, князь Краківський, або оточення його мусіли бути у змові з убивниками, бо вже з кінцем 1340 року Кази-

(Докінчення на стор. 7.)

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛИПЕНЬ

1	П	Леонтія мч.
2	В	† Юди Тадея ап.
3	С	Методія сщм.
4	Ч	Юліяна Тарс. мч.
5	П	**Пресв. Серця Ісусов.** (на н.)
6	С	Агрипіни
7	Н	**3 по С. Різдво Ів. Хрестителя**
8	П	Февронії прп.
9	В	Давида прп.
10	С	Самсона прп.
11	Ч	Пер. мощей Кира і Івана
12	П	**Петра й Павла ап.**
13	С	Собор 12 Апостолів

НЕДІЛЯ ТРЕТЯ ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Євангелія св. Матея, зач. 18.

Сказав Господь: Світильником тіла є око. Коли око твоє буде просте, все твоє тіло буде ясне; коли ж твоє око буде лукаве, все твоє тіло буде темне. Коли отже світло, що в тобі, є темрява, то яка ж велика буде сама темрява? Ніхто не може двом панам служити: бо або одного зненавидить, а другого полюбить; або одного буде держатись, а другим стане погорджувати. Не можете Богові служити й мамоні. Длятого говорю вам: не журіться вашою душею, що вам їсти або пити; ані вашим тілом у що одягатися. Чи душа не більш корму, а тіло більш одежі? Глядіть на птахів небесних, що не сіють, ані не збирають у стодоли, а ваш Отець годує їх; чи ви не много ліпші, як вони? І хто з вас журячися може додати собі зросту на один локоть? І одежею чого вам журитися? Подивіться на пільні лелії, як ростуть, не працюють ні прядуть. Кажу вам, що ані Соломон у свій славі своїй не одягався так, як одна з них. Коли ж пільну траву, що сьогодні є, а завтра вкидається її в піч, Бог так одягає: оскільки ж більш вас, маловіри? Не журіться отже, кожучи: що їстимемо, або що питимемо, або в що одягнемося? Бо всім ти мпогани журяться: Знає чейже ваш Отець небесний, що вам треба того всього. Шукайте ж перш царства Божого і правди його, а те все додасться вам.

О. Ст. Семчук.

Евхаристійний Похід

Наступають на нас всякі лиха — клопоти грошеві, безвіря, темнота, лінивство.... Треба кувати волю, треба сталити характер — сили нам треба!

Нам треба сили на майбутню боротьбу, на майбутню побіду!

Боротися мусимо, навіть мимо і проти волі. Від боротьби ніхто живий не втікне. Тої боротьби повне життя, повні будні — від ранньої весни до гробової дошки. І даремно залеліювати думку, що спічнемо.... Ні, не спічнемо.

Прегарно висловив це наш поет Карманський в цім вірші:

Роби й роби!... Затерпла спина
І вже не чую рук...
О, Боже мій! Чи я спочину
Від тих незмірних мук?

* *

Прийде спокійна нічка.

Але ні пічка, ні неділя, ні зима не дадуть повного і надійного спочинку. Тоді остає ще остання гадка.

Прийшла зима. На темнім ложі
Простує всякий члени —
Тільки вона одна не може
Спочить од веретена.
Роби й роби!... Затерпла спина
І вже не чую рук.
О, Боже мій! Чи я спочину
Від тих безмірних мук?

І тоді приходить відповідь — страшна і неминуча, як лезо меча.

* *

Як ляжеж в темнім гробі....

* *

Перестанку борні життя нема — до гробу.

В борні треба сил — інакше на фронті приослабнемо. Брак не нам віддиху! Бракне нам почуття відваги, витревалости, смілости, завзяття і свідомости правди власної справи, свідомости чести і необхідности побіди.

Коли ці невидимі заложини борні захитаються в наших серцях — ми програли. Втратили відвагу — втратили все. Без надії, життя як гріб.

Нам треба сил!
Нам треба надії!
Мусимо побідити!

Тому мусимо підсилити духа в борні, скріпити сили, зміцнити і змужніти. Без поживи слабне тіло — без напою вяне.

Душа має свою поживу, свій напій.

Її ціль надприродна і шлях до неї веде надприродний.

Тіло заспокоїться природним осягом — і природним шляхом відживи. Душа має вищу ціль і вищий до неї шлях. Вона жадна надприродньої поживи і надприродного напою. На великий і святий шлях надприродньої цілі чоловіка треба скріплення надприродного.

“Коли не будете їсти мого Тіла ні пити моєї Крови, життя не будете мати в собі!” — каже божественний Спаситель.

Слово Христа — слово відвічної правди.

Без тої надприродньої поживи ослабнемо на дорозі до найвищої цілі нашого життя — ба що більше, навіть не будемо мати життя в собі. Життя ласки, життя Божих чеснот, сили побідити гріхи, сили витревати до кінця проти своїх противних заман — витревати чистим серцем.

Нам треба надприродньої поживи.

Найсвятіших Тайн!

Церква в імені Христа Господа кличе нас до святої трапези — та часто ми наче глухі і німі.

Замість живих членів церкву наповняють мертві души — грухонімі.

Священик кличе від престола: Со страхом Божим і со вірою приступіте!

Христос звертається до вірних своїх — звертається від престола, щоби їх благословити, щоби прийти до їхніх сердець — і плаче Христос... як над Єрусалимом. Ці глухонімі души — не чують. Їхні серця не відповідають. Їхні ноги не ворушаться. Тільки тут і там хтось зложивши руки щиро прийде і клякне перед Евхаристійним Христом, а решта видці...

Замість церкви Бога живого і вірних Христових, видовище театру — загал дивиться... Чи думає той загал вірних тоді якраз?... Чи застановиться той загал, до чого кличе Христос, до чого взиває священик?

Де ті вірні — живі надприродно — ті души, що бажають Христа, що приймають Його? Де вони?

І Христос Евхаристійний, котрий глядить на наповнену людьми церкву і то Його ж імени вірними — чи не плаче Спаситель?

Зі страхом Божим і з вірою приступіть!

Не приступають!

* *

Може їх нема? Може війна люта спустошила все, може помір перейшов, може переслідування — ні, ні, ні!

Нема страху Божого, нема віри!

І не приступають.

Їхня віра ослабла, їхній страх Божий розгублений!

Тому даремно кличе Христос — кличе до Своєї Трапези — ще кличе....

Але прийде може вже той час, коли Христос інакше закличе.

Не почуєте більше того милого голосу, серед диму пахучих кадил, в освітленні золотих свіч...

— — — — — — — —

Заки час — користаймо тепер з нагод нашої святої Церкви!

Коли в неділю ідемо на Службу Божу, то ідемо на Божу Службу! Вдумаймося в значіння тих слів. Не ідемо на оглядини церкви, ані на розмову, ані на звичайну річ — ідемо служити Богу! Злучитися з Христом — стати учасниками Божої природи, як каже св. Павло.

І тому ми повинні з вірою і страхом приступати до св. Тайн!

Ми всі!

Старі і молоді!

Хочете, щоби Ваші діти приступали до св. Тайн, приступайте самі і перші. Коли мама в неділю рано чимскорше трудиться, щоби тільки погодувати дітей, добре наситити і доперва аж потім думає про те, щоби іти до церкви — який так сказатиби над природний смак винесе ця родина з богослуження?

Але коли мама все, кожної неділі, коли іде до церкви тато також, не думають про снідання і не беруть повні при горщі харчів ще на дорогу, щоби дитинка не зголодніла і так поволі призвичаюють до розуміння, що їда то щось “найважніше” — але ані самі не снідають, ані дітям не кажуть — навпаки, сейчас відрання кажуть, що нині, в неділю, ідемо до церкви, щоби приступити до св. Сповіди і до св. Причастя — тоді виховують своїх дітей евхаристійно, тоді самі живуть евхаристійним духом, тоді Царство Боже внутр нас есть!

І так треба робити — нам усім!

В неділю маємо надприродну поживу, котру ангели і архангели видіти желають!

В неділю маємо їду на вічне життя, а не на дочасне!

В неділю ідемо до церкви на Службу Божу!

В неділю принимаємо Евхаристійного Христа!

Знімім клич, говорім про це, кличмо до цього всіх: **Приступайте до св. Тайн! Творім Евхаристійний Похід!**

(“Бюлетень”)

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЛИПЕНЬ

Липня 2 до 6 — Рочфорд Бридж катехизація дітей.

7. Різдво св. Івана Хрестителя —
Рочфорд Бридж (храм)
Торсбі (храм)
Дейзленд.

Липня 10 до 11 — Фрінс, катехизація дітей.

12. Св. Ап. Петра і Павла —
Калмар
Фрінс

14. Неділя 4-та по Сош. —
Ледук
Равидгил
Опал

16 до 20. — Вайлдвуд (катехизація дітей)

21. НЕДІЛЯ 5-та по Сош. —
Новий Сокаль
Вайлдвуд
Егремонт (пікнік)

22 до 27 — Черґил (катехизація дітей)

24 до 27 липня — катехизація дітей в місті Карвел.

28. Неділя 6-та по Сош. —
Карвел місто.
Черґил
Голден

BASILIAN FATHERS
9648 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

ЛИПЕНЬ

7. Неділя, св. Івана Хр. — Куквил. (Белліс) пікнік.
12. Св. Ап. Петра і Павла — Ґлендон, пікнік.
14. Неділя 4 по св. Д. — Редвей, Смокі Лейк св. Параскеви (в обох пікнік).

BASILIAN FATHERS
Box 30. Radway, Alberta.

ЛИПЕНЬ

7. Неділя 3 по ССД Різдва П. Хрест. Приймове (празник)
12. Св. Ап. Петра і Павла — Боднарі (празник)
14. Неділя 4 по ССД — Алвена (фарми)
21. Неділя 5 по С. — Ст. Джулієн, По Богослуженні Пікнік.
28. Неділя 6 по С. — Ланівці.

о. Теодор Коцаба
Box 150. Алвена, Саск.

ЛИПЕНЬ

7. Неділя 3 по Є. і Різдво св. Івана Хрестителя — коло Горанів, празник.
12. Св. Ап. Петра і Павла — Тутзейд
14. Неділя 4 по С. — Фишінг Ривер
21. Неділя 5 по С. — Сифтон, Венлав.
28. Неділя 6 по С. — Грендвю місто

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИПЕНЬ

7. Неділя і Ів. Хр. — Антонівка.
12 Св. Ап. Петра і Павла — Канора, Празник — Зїзд БУК-а.
14. Неділя — Веригин
21. Неділя — Бюкенан
28. Неділя — Канора
28. Неділя — Роннмід, празник св. Володимира і Ольги (Впр. Отець з Йорктону).

о. Петро Пасічник,
Канора, Саск.

ЛИПЕНЬ
МІСЯЦЬ КАТЕХИЗАЦІЇ Й РІДНОЇ ШКОЛИ

5. Празник Пресв. Серця Ісусового—
Відпуст у Мондері.

7. Різдво св. Івана Хр. і Прес. Сер. Іс.
Нортерн Велій (празник)
Ламонт
Гилліярд
Борщів (празник)
Інісфрі Возд. Ч. Хр.

12. Свв. Апостолів Петра й Павла—
ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ У МОНДЕРІ.
Дервент (місто)

14. Неділя 4 по Сош. —
Новий Київ
Ренфурлі
Дервент св. Юра (Перше св. Причастя)
Скаро
Веґревил
Тофілд

21. Неділя 5 по Сош. —
Плейн Лейк
Лішор
Блумінгтон (Перше св. Причастя)
Краків
Москалики
Чипмен (великий пікнік)

28. Нед. 6 по Сош. і св. Володимира:
Інісфрі Р. М. Б.
Новий Київ
Мирнам (Перше св. Причастя)
Веґревил
Делф
Ендрю
Восток

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ЛИПЕНЬ

5. Пятниця, Серця Хр. — Форт Пелей
7. Неділя, Різдво св. Івана Хрестителя — Арран місто (празник)
12. Св. Ап. Петра й Павла — Арран Весна (празник)
14. Неділя — Норквей
18. Св. словинських Апостолів Кирила й Методія—Вайт Біч (Сопов)
21. Неділя — Флин Флон, Ле Пас
28. Неділя — Сван Плейн.

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ЛИПЕНЬ

7. Нед. — Різдво Йоана Хрестителя: Фостон (храм)
12. Св. Ап. Петра й Павла — Рама (храм); Курокі (храм)
14. Неділя — Доброводи
21. Неділя — Бобулинці
28. Неділя — Куликів

Українська Католицька Місія,
Рама, Саск.

ЛИПЕНЬ

7. Неділя — Бруно
12. Св. Петра й Павла — Борщів (храм)
14. Неділя — Волверін
21. Неділя — Ростерн (Пресв. Богр.)
28. Неділя — Ростерн (Св. Духа).

о. Петро Криворучка,
304-4*th Ave. North, Saskatoon.*

ЛИПЕНЬ

7. Неділя — Гайтор (храм)
12. Верх. Апп. Петра і Павла—Ервуд
14. Неділя — Годсон Бей Джонкшен
21. Неділя — Ле Пас
28. Неділя — Чехів

Українська Греко-Католицька
Місія, Прісвил, Саск.

ЛИПЕНЬ

7. Різдво св. Івана Хрестителя —
Кенора, Онт.
Брайтстовн (празник)

12. Св. Ап. Петра й Павла —
Лейдівуд
Талберг (празник)

14. Неділя 4 по С. св. Духа —
Транскона
Садлов

21. Неділя 5 по С. св. Духа —
Бовсежур
Кенора

28. Неділя 6 по С. св. Духа —
Транскона
Галашвил

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ЛИПЕНЬ

7. Неділя Різдво св. Ів. Хрестителя Самбург (празник) По богослуженні спільний обід, концерт дітей, виступ хору з Принц Алберт.
12. Пятниця св. Петра і Павла — Шіпмен (празник). По богослуженні спільний обід і концерт дітей.
14. Неділя — Принц Алберт Зїзд УКЮ і дітей, Контести, виступи хорів, бесіди запрошених промовців. На зїзді гостити буде Впр. о. М. Колодій.
21. Неділя — Ґроплід
28. Неділя — Брукебі По богослуженні спільний обід та концерт дітей.

(В часі ферій буде відбуватися катехизація)

Український Греко-католицький
Парохіяльний Уряд.
251-13 Ст. В., Принц Алберт, Саск.

ЛИПЕНЬ

7. Св. Ів. Хрестителя — Гарлянд (храм); Форк Ривер (храм)
12. св. Петра і Павла — Етелберт (храм); Савт Бей.
14. Неділя — Вінніпегосіс місто Драй Ривер
21. Неділя — Вінніпегосіс фарми Пайн Ривер Мінк Крік — Св. Місія
28. Неділя — Медовленд, Кавон.

* * *

КАТЕХИЗАЦІЯ ДІТЕЙ — ЛИПЕНЬ

1 до 7 — Форк Ривер
8 до 14 — Вінніпегосіс місто; Україна і Драй Ривер
15 до 21 — Вінніпегосіс фарми
21 до 27 — Пайн Ривер
22 до 28 — Медовлендс
29 до 3 серпня — Савт Бей і Кавон.
21 до 28 — Свята Місія в Мінк Крік.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЛИПЕНЬ

7. Різдво Ів. Хрестителя — Дайсарт (храм і пікнік)
12. Св. Ап. Петра і Павла — Годжвил (храм)
12 — 19 — Св. Місія в Дайсарт.
14. Неділя — Гренфел (празник)
21. Неділя — Ріджайна
28. Неділя — Кендіяк

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ЛИПЕНЬ

7. Неділя — Долини (празник) Реґем (празник)
12. Петра і Павла — Сенді Лейк Елфинстон.
14. Неділя — Озерна, Сомик.
21. Неділя — Город, Шол Лейк.
28. Неділя — Сенді Лейк, Еріксон.

Українська Греко-Католицька
Місія в Сенді Лейк, Тел. 9-04.

О.Ч.Н.І.

За Кращий Господарський Лад

(Докінчення).

ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ СТАНОВА ДЕРЖАВА?

Стани організується так, що гуртується людей працюючих чи то в хліборобстві, чи промислі чи на якому іншому полі праці, в одну цілість, в якій роботодавці й працюючі того самого стану спільним зусиллям будуть змагати разом до здійнення спільного блага “разом з іншими станами”. В цих організаціях інтереси спільні цілому станові займають перше місце, й серед в першій мірі те, щоб якнайбільше прямувати до співпраці кожного стану для загального блага в державі. Про справи ж, що лиш доторкають інтересів самих лиш працедавців або самих тільки робітників, або може про оборону цих інтересів, буде могла радитися кожна з тих груп окремо, сама про себе, а якщо треба буде, буде могла також видавати рішення' Станові організації творитимуться зовсім добровільно й свобідно — без натиску згори, та творять їх самі ж члени кожного стану й то не лиш ті, що працюють на ділянках практичних, але також ті, що працюють на полі науковому й мистецькому. Кожна станова організація буде мати повну самоуправу. Правила уложить собі залежно від обставин у тих чи других народів. Розуміється, що станові організації в ріжних державах і народів мали б і ріжний характер. Укладати якусь шабльону (спосіб, до якого всі мали б достроїтись), наслідувати станові корпорації фашистських держав, неможливо. Кожний нарід мусів би витворити становий устрій собі відповідний і відрубний від чужого. Відносно станових організацій має силу засада, що люди мають волю вибрати собі форму, яку уважають відповідною, коби тільки запевнено вимоги справедливости й громадського блага. Устрій становий є проти-капіталістичний і проти-соціялістичний; Він усунув би прогріхи капіталізму і його ненажерливу жажду прибутку, та в той сам час відвернув би лихо комунізму: класову боротьбу.

Становим устроєм “відновиться дух спільноти та служби, якого наміченою точкою й останньою ціллю була б служба Богу” Та все ж суспільний лад повинен спиратися на ідеї **служення,** а не ідеї прибутку-зиску! Служити цілости, служити всім людям, щоб кожний одержав, що йому належиться по засадам христіянської моралі й суспільної науки, — от така є ціль станового устрою. Кожний стан опікувався б своїми членами, щоб добути їм працю і хліб. Ті, що приналежні до того самого стану, краще зналися б між собою, як міг би знати їх найвищий господарський орган-держава, й так завчасу засмотрилося б кожного члена тим, чого йому треба до удержання життя. Підприємці й роботодавці одержували б виховання для свого стану, всім їм разом лежала б на серці успішність підприємства, з котрого вони черпали б пожиток та спільно його доглядали б, і таким чином витворилися б між ними відносини приязної солідарности.

Станові корпорації не допустили б до надмірного громадження прибутку в руках деяких вибраних одиниць, так як у середніх віках цехи означували поодиноким майстрам границі їх зарібку, так також ці корпорації, впевнившись про дохід різних підприємств, призначили б, яка частина прибутку припаде підприємцям, і яка тим, що в підприємстві працювали. Взаїмне порозуміння між хлібодавцями й працюючими контролювало б господарське життя. Ця контроля виглядала б зовсім інакше, як контроля картелів і великих концернів, бо на рішення картелю **впливають тільки власники** засобів продукції, а не армія тих, що своїм заняттям на даному господарському полі **чинно беруть участь.** Вислід розважувань членів тої самої корпорації про якусь господарську напрямну без сумніву випаде різно якщо в нараду ущащатимуть не лиш великі продуценти, але також важний для державної цілости клас середних і малих підприємців. Такі малі підприємці придавлені сьогодні почварновеликими підприємствами могутніх капіталістів, знов підой муться, **середній** клас посилиться, а саме сильний середній стан для благоцілости є пожаданим.

Капіталізм небезпечний ізза того, що саме вбиває середній стан. Якщо становим устроєм відновити давнішу силу середнього стану, тим самим зробиться кінець розпряжности капіталізму й противнощі між класами багатими й немаючими вирівняються дуже скоро. Головною ціллю станового устрою є усунення **неуладної конкуренції,** котра провадить до безоглядного підривання цін нижче видатків потрібних до продукції й нагороджує себе звичайно коштом неуважних консументів, що вдоволяються продуктами гіршої якости. Такосамо ціллю станової організації є не допускати до **пересадної продукції,** що не має надії на збут і доводить цілі галузі продукції до господарської заглади. Засобами до осягнення тої цілі вибирається перш усього контролю **вироблюванню й збуту,** як також контролю вкладання нового капіталу з боку всіх членів того самого стану, що одначе є найбільш заінтересовані в успішности даної галузі продукції й водночас мають можність розмірно найкраще переглянути обставини продукції й здатність ринків. Така фабрична організація й використання техніки підлягала б становому доглядові й при тім патентові уряди знайшли б нове поле ділання. Стани чували б над **приміщенням молоді,** мали б **дорадчий голос при розподілі податків та мали б також у руках постачання кредиту.** Розуміється, що ділання станів відносилися б і до окремого вишколення для даного заняття, до мирного судейства і станових порад. У демократії найкраще перевести ці думки в діло таким чином, що до політичного парляменту долучено було б станову палату, що могла б заняти ділання сьогоднішнього сенату. Станові корпорації висилали б до станової палати своїх представників і за їх посередництвом визначувалиб напрямні для господарської полиси цілої держави. В рямках цеї національної політики поодинокі корпорації провадили б потім господарську політику в користь станів і спільним зусиллям змагали б до осягнення загального добра. Таким чином станові корпорації “зможуть перебрати на себе всі ті відтинки суспільної політики, якими під цей час мусить займатися держава, а зокрема будуть могли перебрати все так зване суспільне обезпечення й справедливу управу питання заплати. Таким ладом уся суспільність при помочі станових організацій буде суспільно спрямована до того, щоб осягнути громадське добро, якого сторожем і охоронцем мусить бути держава як найвища суспільна організація.”

ЯКИМ ЧИНОМ ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ НОВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО УСТРОЮ

Перш за все треба виховувати апостолів, що поширяли би в публичному житті христіянські засади, на яких новий господарський лад — становий устрій має спочивати. Такого роду виховання найкраще виконується при помочі духовних вправ (реколекцій). Це саме є “той найцінніший засіб до відродження особистого й суспільного; в цій школі духа не тільки виховуються визначні христіяни, але також справжні апостоли для якого б це не було стану життя, розпалюючись у ній жаром Ісусового Серця. З цеї школи — немов апостоли з єрусалимської гостинниці — вийдуть люди узброєні невстрашимою вірою, зміцнені незломною витревалістю, горіючі палючою ревністю, з одиноким ідеалом: ширити царство Христове в усіх напрямах.” Такі ентузіясти будуть опісля всюди ширити правильні суспільні засади — засади **справедливости й любови,** наче ґрунт приготовлятимуть новому суспільному устроєві. Новий цей лад вимагає передусім чесних, безкорисних і в кожному напрямі шляхетних людей. Щоб було їх достаточне число, треба їх виховувати духовними вправами. Ширити реколекційний рух головно серед робітництва, **умножування** участи на реколекціях **людям бідним і безробітним—** ось праця в користь нового громадського устрою!

Далі треба ширити в широких масах населення **погляди суспільних громадських окружних листів папських,** які в скороченні подано в цій статті. В тій цілі порадно є уряджувати прилюдні виклади про новий господарський устрій, якщо можна то й одно- або більшеденні курси, закладати суспільні кружки серед **молоді** й організувати помічні малі бібліотеки зі спеціяльними творами, які обговорюють новий господарський устрій. Нарешті треба єднати всіх католиків, закликати їх до згоди і взаємної любови. Недаром кінчить Святіший Отець Пій XI. свою суспільну енцикліку словами: “То ж нехай зеднаються всі мужі доброї волі, що під проводом церковних пастирів бажають провадити цю добру й миролюбну боротьбу (боротьбу за новий господарський устрій) і всі, підчиняючись проводові й науці Церкви хай стараються причинитись якимсь чином — кожний по своїм змогам-силам, становищі, до відродження людського суспільства, як візвав до нього Лев XIII. своїм окружним листом “Нових річей”, і то не шукаючи себе ні своїх інтересів, а інтересів Ісуса Христа, не змагаючи до того, щоб за всяку ціну привести до життя свій власний плян, але готові виречись його, хоч би він був і найліпший, якщо показалося б, що загальне добро того вимагає: Щоб у всім і понад усе Христос царював, Христос володів, Котрому честь і слава й сила во віки.”

Богу слава й Марії!

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

З місійного руху на Піс Ривері

РІНО

Нова церковця будується у Ріно, Алта., для Всевишнього Бога. До тепер ОО. Василіяни правили Богослуження у домі п-тва Калин, які все дуже ввічливо відносяться до ОО. Місіонарів. П. Іван Калин дав площу під церкву, яку заінкорпурував на парохію Всч. о. М. Сіянчук ЧСВВ.

В цій і в сусідній місцевості Немпа є дуже гарне число релігійних людей. Тут люди дуже точно сходяться на відправи. ОО. Місіонарі правлять богослужения на переміну у Ріно і Немпа.

Церковця знаходиться чотири милі від місточка Ріно. На заклик Всч. о. М. Сіянчука ЧСВВ, минувшої зими люди охотно поїхали в ліс і нарубали льогів. Ці льоги звезено до трачки у Калинів на дошки.

Всі люди помагають в роботі. Також зібрано гарний гріш на вечірках у домі Калинів. У вечірках брала участь вся добра молодь зі цієї околиці. Годі всіх поіменувати, що не жалували свій тяжко запрацьований гріш.

Як сказано церква знаходиться чотири милі від Ріно. Ріно лежить при залізничій лінії з Мекленин до Гайнс Крік. В цій околиці є добра і бідна земля на збіжжя. До того тут ліси досить тяжкі. Люди мусять дуже тяжко працювати, щоб виробити який клаптик поля. Мимо того деякі вже виробити досить поля. Дороги тут ще в біднім стані. Воду тяжко здобути, але є малі керниці.

Ці люди також мають парохіяльний цвинтар на фармі п. Івана Танасейчука. Це спільний цвинтар для Ріно і Немпа. Цвинтар знаходиться коло "гай-веї". На Немпі є греко-католицький аматорський гурток, який вже віддав кілька гарнихх представлень. Маємо надію що ця околиця в повні розвинеться, як тільки люди трохи більше загосподарюються.

* * *

Минулося Серафимство, гинуть в очах наших всякі нібито патріотичні віри. Організація греко-католицької Церкви чимраз краще розвивається по цілій Канаді. Тай в нас на Піс Ривері малі громадки людей не лишаються позаді. Від сімох літ почалася тут місія і вже зроблено поступ великий.

Є тут чотири некатолицькі церкви засновані вже давніше між нашими людьми. В деяких зовсім неправиться а в інших вічна партійна борба.

А теперішний стан греко-католицької Церкви є такий:

Ройс —

Перша греко-католицька церква в Піс Ривері, заснована 1934 року, а цілком викінчена 1940 року. Рівнож засновано братства тут.

Гарт Ривер —

Тут церква заснована 1934-35 р. Цього року церква на укінченню. При церкві є жіноче братство і Марійська Дружина.

Ройкрофт —

Гарна церковця зі салером, побудована 1938 року. Минувшого року церкву викінчено знадвору; цього року в середині викінчується. При церкві є жіноче братство. Рівнож є Аматорський Гурток під проводом Василя Вернюка.

Ксинтуан —

Церкву побудовано в 1939 р. і знадвору викінчено.

Ґилвуд —

Церкву почали будувати 1940 р. Мала тут громада людей, але робота йде вперід.

Балетер —

Родина Виницьких з деякими прихильниками почали вже будувати церковцю. Вкоротці вже буде дім на Божу хвалу.

Гайнс Крік —

Перед Зеленими Святами поставлено у місті церкву. Вкоротці викінчуть церкву на зовні. Слід згадати що тут комуністи з будовою галі йшли на перепони з греко-католиками. Однак на Зелені Свята католики мали перше богослуження у церкві. Комуністам (бо війна) сто процентовий незалежний український піп зі Саскачевану мав кропити галю в той сам день — однак недоїхав, бо галю замкнено.

Норт Стар —

Далеко на північ вже почали ставити церкву. Робота коло церкви перервана через господарські заняття на полю — в липні далі візьмуться до роботи будови.

Ріно —

Мала громада людей починає будову церкви. Тут і в Немпі мають Аматорський Кружок, який вже віддограв кілька гарних концертів.

Ґрімша і Тіпі Крік.

Тут як не тепер то в осені почнуть будову каплиць.

ОО. Місіонарі обслугують інші околиці: Флет Буш, Кінусо, місто Гай Прері, Снеплейк, Немпа, Бервин, Вайтла, Ворслей, Гайленд Парк, Кег Ривер, Форт Верміліон, Кодесо, Нюворлд, Бонанзо і інші.

Кореспондент.

ПРАЦЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК ДЛЯ КАНАДІЙСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

(Від Української Жіночої Ради).

В кінці 1939 р. на Загальних Зборах Української Жіночої Ради було створено спеціяльний комітет для воєнної роботи, яка переводиться Канадійським Червоним Хрестом. До активної праці було приступлено в лютім місяці після того, коли представницею Жіночої Ради до Червоного Хреста обрано пані Марію Вергун. Перед тим переводилася підготовча праця, як от виясненя планів Червоного Хреста, системи роботи і т. ін.

Активна праця була сплянована в такий спосіб, що кожне жіноче товариство — член Ради призначило від себе окрему особу (кептен), яка наглядалаби за виконанням роботи як в своїм товаристві, так і в самім приміщенню Червоного Хреста в ті дні, за які Українська Жіноча Рада приймала відповідальність. Такими особами — наглядачками (кептенс) до цього часу в окремих товариствах є: пані Н. Кулинич — від Товариства Марії Маркович при Читальні Просвіти, пані А. Говірко — від Тов. Лесі України при Народнім Домі, пані А. Петсон — від Тов. Ольги Басарабової при Рідній Школі, пані М. Струтинська — від Тов. Лесі Українки в Сен Боніфас, пані Балацька — від організації Українок Канади в Сен Боніфас, пані А. Пелехата — від Тов. Кн. Ольги на Форт Руж, пані С. Заус — від Тов. Українського Народнього Мистецтва, панна А. Панисько — від Української Ліги Молодих Жінок, пані А. Якимішак — від Тов. при Церкві св. Покрови на Бойд.

В Червонім Хресті українські жінки працюють кожної першої пятниці в місяці, від 9 години рано до 1 години пополудні. В ці дні від кожного товариства працює по дві-три жінки. До тепер було зроблено в робітні Червоного Хреста українськими жінками такі річи: 5 дозей пошивок, 58 простирал, 1 дозен камезельок (немонія джекетс), 20 шпитальних сорочок, 24 рушників, 2 дозени покривок , 6 кімонів. Коли що з цієї роботи не було викінчено підчас робочих годин, то жінки забирали те з собою і викінчували дома. В місяці березні членкинями товариств, що складають Жіночу Раду, була виконана ще робота дома, на замовлення п. Марії Вергун, а саме: вшито 1 дозен камезельок (немонія джекетс) та виплетено 19 шарфів і 4 светри. Тут треба зауважити, що більша половина робочого часу в приміщенні Червоного Хреста була вжита Українками на направлення річей, невідповідно виготовлених іншими товариствами на замовлення Червоного Хреста.

Від місяця квітня, після нового пляну, всі наглядачки (кептенс) безпосередньо замовляють в Червонім Хресті роботу, після змоги, для кожного товариства, головно — шиття і плетення.

В цей час комітет Української Жіночої Ради збирає відомости про роботу, яка окремими товариствами виконується дома, і про результати подасть до преси в свій час.

В останні тижні, в звязку з воєнними подіями, надійшли нагальні замовлення до Червоного Хреста про негайну і скору поміч у виготовленню річей для ранених і біженців. На кожний заклик Червоного Хреста наша репрезентантка разом з окремими наглядачками подбала в короткий час скласти відповідну групу для потрібної праці. Дня 28. травня така ґрупа з 15 жінок працювала в Червонім Хресті від 1 до 4 години пополудні, складаючи ріжні накраєні частини для висилки окремим товариствам для шиття. Пізніше був заклик для направлення ковдрів, які тисячами напливали від жертводавців до головного приміщеня Червоного Хреста. Багато з них вимагало точної і скорої направки та висилки. Отже разом Українки, під зарядженням комітету Жіночої Ради, дали два дні часу на цю направку ковдрів. Працювали 52 пані з ріжних товариств, які викінчили для висилки цілі стоси ковдрів. На це пані Гогг, голова Манітобського Відділу Воєнної Роботи при Червонім Хресті, сказала, що Українки працюють дуже інтензивно, виконуючи в три рази більше роботи проти норми.

В цій праці крім товариств - Членів Жіночої Ради взяли також участь членкині жіночої організації при Канадійсько - Українськім Атлетичнім Клюбі, а в місяці квітні допомагали в робітні Червоного Хреста членкині Тов. кн. Ольги при Інституті Просвіти.

Воєнні події вичерпали засоби і матеріяли в Канадійськім Червонім Хресті, так що останній заклик був о грошеву поміч для набуття постачання для шпиталів, і тут Українки не залишились позаду — першою ластівкою прийшло товариство Марії Маркович при Читальні Просвіти, яке 9. червня зарядило чайне прийняття на користь Червоного Хреста.

Розпорядчицями цієї гостини були: пані Марія Сас — голова Товариства, і пані Н. Кулинич — наглядачка (кептен) за роботою для Червоного Хреста. Товариство зібрало $27.25 з чайку і доклало з каси $22.75, разом, таким чином, доручило Червоному Хресту чек на 50 долярів. Пані Гогг, яка є надзвичайно занята, не відмовилась тоді прибути на цю гостину, не зважаючи на зливу і втому, і щиро і мило говорила про роботу Українок в Червонім Хресті. Інші товариства також роблять відповідні зарядження, щоби прийти, зі скорою поміччю в такий конечний час. "Дає подвійно той — хто дає вчасно!".

Праця, яку виконують українські жінки для Канадійського Червоного Хреста, є надзвичайно цінною і потрібною в цей відповідальний час для нашої новоприбраної Батьківщини — Канади. Вона є лішним і щирим доказом нашого патріотизму і почуття наших горожанських обовязків за все те добро, що ми маємо в цій вільній країні. Такої праці ще треба багато і Українська Жіноча Рада закликає всі жіночі Товариства, що ще не прилучилися до цієї спільної роботи, прилучитися до неї якнайскорше. Також Жіноча Рада закликає окремих осіб, що хотілиби дати і свою частку праці до загального діла, зголоситися до комітету Жіночої Ради для роботи для Червоного Хреста.

Ганна Мандрика.

КОНЦЕРТ І ВІДЧИТИ

СТУДЕНТІВ КОЛЕГІЇ СВ. ЙОСИФА В ЙОРКТОНІ, САСК.

Повідомляється наших людей, що через місяць **липень** студенти Колегії св. Йосифа з Йорктону, Саск., і Брат С. Методій ЧБХЩ. поїдуть по наших українських католицьких околицях з **"Концертом і Відчитами'.**

Проситься н а ш и х людей прийти громадно на ті **"Концерти і Відчити"** та приняти шановних гостей щиро й сердечно.

Ці наші католицькі інтелігенти відвідають наші околиці, виголосять інформаційні відчити, забавлять людей добрим концертом і зроблять все можливе для добра околиці. Вони поширять **"Католицьку Акцію".**

Тому запрошуємо всіх, — прийдіть! побачте! послухайте! Це інтелігенти - провідники з нащої української католицької виховавчої інституції!!

Приходіть всі! Кличте других!

ПРОГРАМА ПОЇЗДКИ Є, ЯК СЛІДУЄ: —

(В Манітобі)

2. липня — Енгусвил (місто), 8.30 вечером.
3. липня — Рутенія (на фармі), 8.30 вечером.
4. липня — Піч Лейк (на фармі), 8.30 вечером.
5. липня — Овкбурн (місто), 8.30 вечером.
6. липня — Шол Лейк (місто), 8.30 вечером.
7. липня — Долини (на фармі), по Службі Божій.
7. липня — Сенді Лейк (місто), по вечірнім богослуженні
8. липня — марко (на фармі), 8.30 вечером.
9. липня — Город (на фармі), 8.30 вечером
10. липня — Мавнтен Ровд, (на фармі), 8.30 вечером.
11. липня — Келд (на фармі), 8.30 вечером.
12. липня — Етелберт (місто), по Службі Божій.
13. липня — Сифтон (місто) 8.30 вечером.
14. липня — Вінніпегозіс (місто), по Службі Божій.
14. липня — Давфин (місто) по вечірнім богослуженні.
15. липня — Зоря (на фармі), 8.30 вечером.
16. липня — Роблин (на фармі), 8.30 вечером.

(В Саскачевані)

17. липня — Арран (місто), 8.30 вечером.
18. липня — Арран Весна, (на фармі), 8.30 вечером.
19. липня — Норквей (місто), 8.30 вечером.
20. липня — Сван Плейн, (на фармі), 8.30 вечером.

Дальший порядок поміститься пізніше.

Кореспондент.

Величавий празник

(Гемилтон, Онт.)

Цего року празник Сошествіє св. Духа відбувся торжественніше як минувшими літами, а то тому, що було велике число вірних і несподівано, як на цей рік, гарна погода. Читану Службу Божу відправив о. М. Оленьчук, уділив першого св. Причастя дітям і промовив до них і -їх родичів щиро. По Службі Божій для дітей було спільне снідання.

Службу Божу співав о. В. Дзюрман і виголосив проповідь як на молодого священика дуже гарну і практичну. Співав дуже гарно хор під орудою п. З. Мороза. По Службі Божій і водосвяттю в парохіяльній салі відбувся обід для гостей і парохіян. Були гості з Брентфорду, Кіченеру, Веланду, Торонта і Бофало. Між гістьми були п. адвокат і пані Романюк з донечкою, родичі і брат та сестра о. В. Дзюрмана і панство Сошінські з Торонта. Смачний обід для численно зібраних гостей і парохіян приготовило жіноче Товариство ім. Кн. Ольги під проводом предсідательки пані А Деник. Загального приходу було понад триста долярів.

Парохіянин.

Вох, Алберта.

Це є околиця, яка є віддалена около 40 миль на північ від міста Едмонтону. Люди доброї волі, яких на жаль нема всюди, завсіди стараються виконати якесь добре діло. Так подібно й тут у домі Николи і Катерини Варварук час від часу уладжують гарбатки. Доходи з тих гарбаток завсіди є призначені на добру ціль, себто на викінчення української католицької церкви. Також при таких то нагодах, люди доброї волі не забувають за добру пресу. Отже при тій нагоді зібрали $2.60 на пресовий фонд Українських Вістей'.

Кореспондент.

Дейзленд, Алта.

Дня 23. червня найближчі приятелі та рідня справили панству Кобильнякам милу несподіванку з нагоди 43-ліття їх супружого життя. Велике число було тих, що прийшли і зложили свої щирі побажання п-тву Кобильнякам.

П-тво Кобильняки і їх рідня — це родина глибоко релігійна та повна привязання до Церкви і своїх священиків; їх праця і жертва все є перша в кожнім добрім ділі. При столі п. Василь Юрків переповів заслуги п-тва Кобильняків, їх життя в Канаді і виховання дітей у любові до Бога і свого народу, бо такі є їх діти.

Тоді їх найстарша дочка пані Комарніцька з Голден зложила родичам гарний дарунок і сердечну подяку в імені прочих дітей за всі старання і труди, що вони положили в їх вихованню. П. Василь Юрків зложив щирі побажання для п-тва Кобильняків і полилась грімка пісня многая літа. Опісля по черзі панство Кобильняки висказали свою подяку присутним. П. М. Кобильняк зложив $2.00 на пресовий фонд Українських Вістей.

Боже благослови їх і дай ласку дочекати золотого ювилею.

Присутній.

Примірні імянини

(Гилліярд, Алта.)

В неділю, 16. червня, відбулася надзвичайно гарна забава в домі п. Юрія Бойка з нагоди його імянин. Велике число приятелів і фамілії зібралося, щоби повитати п. Бойка та побажати йому і його родині всего найкращого, що вони собі від Всевишнього.

Присутні гості і родина вручили дуже гарні і цінні подарунки для панства Бойків. Потім було виголошено кілька промов в яких кожний промовець підкреслював добрі прикмети п. Бойка. Пан Бойко має добру вдачу і тому сусіди люблять його та поважають завсігди. П. Бойко є добрим громадянином - патріотом і все помагав і помагає в народній роботі, оскільки йому стає сил. Головна та гарна прикмета п. Бойка ще й то, що він стоїть твердо при батьківській вірі і в тім дусі виховує своїх дітей на добрих і примірних католиків.

Підчас забави п. М. Сенюк сказав дуже гарну і влучну промову про пресу і заапелював до присутніх, щоби по можности зложити хто що бажає на ціль преси. Слідуючі зложили свої жертви:

По $1.00: Ю. Бойко і П. Н. Королюк.

По 25ц.: — Д. Прокоп, М. Сенюк, Ф. Сокальський, Ілія Якимишин, Г. Федун, І. Макаль, М. Ахтимійчук, Г. Кучера, М. Іваніків, І. Колодійчук, В. Трохимчук, Н. Федун, Пос. Польовий. Дрібна колекта 93 ц. Разом $6.18.

По збірці п. Сенюк подякував за так щедрі жертви, які на бажання господаря дому висилається на пресовий фонд Українських Вістей.

Честь кому честь.

Присутній гість.

Посмертна згадка

Ділимося сумною вісткою про смерть нашого незабутнього брата Льва Жарського, котрий помер 9. червня в Едмонтоні. Покійний походив з села Давидківці, повіт Чортків. Покійний мав 19 років як виїхав до Канади в 1908 р. Працював на залізній дорозі в Онтеріо, щоб заробити на життя і з ощадностей спровадив двох братів.

1911 р. поїхав в Алберту, де знов став до роботи на залізній дорозі і працював аж до смерти. В 1912 році одружився. Початки його були дуже тяжкі але вкоротнім часі покращало і жив примірно зі своєю дружиною і двома діточками.

Прожив у Канаді 28 років. Лишив дружину і доньку Анну і сина Віктора, котрі не побачуть більше свого найдорожчого батька. Покійний був вірним і щирим католиком. Похоронений на католицькім цвинтарі в Едмонтоні.

Спи дорогий брате, нехай буде тобі земля легкою а ми будемо памятати до послідної години.

Брати Франко і Йосиф Жарські.

* * *

ПОДЯКА.

На цім місці складаємо щиру подяку всім, котрі відвідали нашого покійного мужа і батька в часі недуги. Дякуємо Всеч. о. Слоті ЧСВВ за Службу Божу і Всч. о. Добкові ЧСВВ за надгробну проповідь. Врешті дякуємо всім, котрі нам помогли в потребі і смутку та взяли участь у похороні.

Бл. п. Лев Жарський.

Жена і діти.

Чотиромісячна Кампанія!

Згідно з Ухвалою Верховної Управи Українського Запомогового Братства св. Николая в Канаді

Отсим подається до відома всім Зарядам Відділів, усім членам Братства й усьому громадянству, що з нагоди 35-літніх роковин існування Українського Запомогового Братства св. Николая в Канаді, заряджена 4-місячна кампанія за приєднанням нових членів для нашої організації.

КАМПАНІЯ починається з днем 1-го липня і триватиме аж до 31-го жовтня, 1940 р., то є в місяцях ЛИПЕНЬ - СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ - ЖОВТЕНЬ оживлена організаційна праця і підчас цілої цієї КАМПАНІЇ приймається нових членів до БРАЦТВА БЕЗ ВСТУПНОГО.

Українське Запомогове Брацтво св. Николая, це одинока найстарша, найбільша і найсильніша українська зопомогова католицька асекураційна організація в Канаді, яка щасливо переступає поріг, 35-літні роковини своєї важної праці в користь українського загалу в Канаді.

Українське Запомогове Брацтво св. Николая від своїх закладин по нинішній день виконує самаританську працю для своїх членів, для їх родин а тим самим для цілого народу. В цю велику памятну хвилю наше Брацтво взиває українських людей, розсіяних по цілій Канаді, щоб вони оцінили ту великанську роботу, що її наше Брацтво виконало, а оцінивши, щоб його піддержали, вступаючи в члени Брацтва.

Це голос матері організації, яка промовляє до Вашого серця нашу щиру велику ідею, організаційну думку, яка кожного дня буде промовляти й вимагати, щоб Брацтво існувало і зростало в силу. Ніхто не має в цей важний момент лишитися позаду, не сповнивши свого належного обовязку.

З нагоди 35-літніх роковин широко отворені двері на стрічу всім Українцям греко-католикам обох полів; приймаємо в ряди членів, що є здорові, чесного характеру, старших, молодих, як професіоналістів, робітників і фармерів, — у віці від 15-го до 60-го року життя.

Аплікантів у члени від 15 до 35 років життя приймається на підставі 4 родів обезпеки, як нижче подано; Грамоти Обезпеки до ограниченої суми $500 долярів без лікарських оглядин, однак хто схоче обезпечитись на вищу суму ніж $500, то мусить піддатися лікарським оглядинам.

Аплікаити в члени у віці від 35 до 60 років життя підлягають лікарським оглядинам від суми $100 до $1,000. Брацтво поносить кошта лікарських оглядин.

Кожний аплікант у члени БРАЦТВА має до вибору аж пять родів ГРАМОТИ ОБЕЗПЕКИ:

Рід 1. Грамоти платні на ціле життя "ВЛ."

Це є рід обезпечення, за яке вкладки платиться через ціле життя, а сума обезпечення виплачується, коли наступить смерть члена.

До цього роду обезпечення приймається:

женщин і мужчин до 45 літ віку до суми $1,000.
женщин і мужчин до 50 літ віку до суми $ 500.
женщин і мужчин до 60 літ віку до суми $ 250.

Рід 2. Грамоти платні на 20 літ життя, "20" ПЛ.

Це є рід обезпечення, за яке член платить вкладки через повних 20 літ; потім його Грамота Обезпечення є вповні заплачена аж до смерти, а ціла сума обезпечення виплачується, коли наступить смерть члена.

До цього роду обезпечення приймається:

женщин до 40 літ, а мужчин до 45 літ віку, до суми $1,000.
женщин до 45 літ, а мужчин до 50 літ віку, до суми $ 500.

Рід 3. Грамоти Ендовмент по 65 році життя, "Енд. 65 р."

Це є рід обезпечення, за яке член платить вкладки до повного 65 року життя, коли то ціла його сума обезпечення виплачується йому в готівці, а також ціла сума обезпечення виплачується, коли наступить смерть члена.

До цього роду обезпечення приймається:

женщин до 40 літ, а мужчин до 45 літ віку до суми $1,000.
женщин до 45 літ, а мужчин до 50 літ віку до суми $ 500.

Рід 4. Грамоти Ендовмент по 20 роках плачення вкладок "Енд. 20 р."

Це є рід обезпечення життевого, який виплачує повну суму обезпечення в готівці до рук самого члена по 20 роках плачення вкладок, це так як би обезпечений член складав гроші до щадниці-банку, бо він за 20 років їх назад отримає в готівці для своєї власної користи, а на випадок смерти члена, ціла сума обезпечення виплачується його спадкоємцям.

До цього роду обезпечення Брацтво св. Николая виставляє Грамоти:

для женщин до 35 літ, а мужчин до 40 літ життя, до суми $1,000
для женщин до 40 літ, а мужчин до 45 літ життя, до суми $ 500

На повище згаданих чотирьох родах ГРАМОТ ОБЕЗПЕКИ є вартісні звороти як позичка, продовження обезпечення і вартість у готівці по пятьох роках членства.

Рід. 5. Фонд Слабих і Бохоронний Ґрупи "А."

Кожний аплікант у члени, якщо хоче, може приналежати до ґрупи "А". Приймається особи обох полів від 15 до 45 літ життя, і такий член платить до фонду слабих і похоронного включно, членську вкладку після літ, які має при вступі, від 40 до 75 центів на місяць, і такий член на випадок слабости одержує запомогу в сумі пять долярів на тиждень, а в случаю смерти члена похоронне в сумі $150.00.

Кожний аплікант в члени без огляду на вік має при вступі перейти лікарські оглядини.

Теперішня КАМПАНІЯ БРАЦТВА повинна викликати більш оживлену діяльність відділових зарядів. Віримо, що кожний урядник, кожний член візьме на себе частину цілої праці, бо всієї праці Верховна Управа не всилі сама перевести. Тому взиваємо Вас до труду, виявлити свій патріотизм в громадянських почннах і ділах, давати знак життя й живучости, бо в тім полягає наша сила й розвиток та поступ організації; то ж покажім живим ділом, доложім рук праці над нею і для неї, а тоді наші мрії здійсняться.

В цім важнім для нас часі нехай кожний відділ, кожний член і в кожній місцевости, ближчій і дальшій, покажуть ділом, що ідея організаційної праці серед канадійських Українців живе й поступає, що йде безупинно вперед на зустріч кращому майбутньому.

Тож до праці!

За Верховну Управу Брацтва:

Т. Козак, голова. **В. Саган,** секретар.

У всіх організаційних справах вдавайтеся до найближчих наших Відділів, або пишіть до Верховної Управи на адресу:

Ukrainian Mutual Benefit Association of St. Nicholas of Canada

P. O. BOX 3641 ST. B. WINNIPEG, MAN.

ТРОЦЬКИЙ ПРО СПІЛКУ ГІТЛЕРА І СТАЛІНА

Творець московського большевизму в Росії Троцький, прислав з Мексика до нюйорського Таймса телеграму, в якій каже:

"Здача Франції це не є проста военна подія. Це частина европейської катастрофи. Гітлер не випадок. Він тільки висловлює видосконалений, послідовний, крайно звірський імперіялізм який грозить розвалом нашій культурі.

"Але через причини імперіялізму, не слід забувати злочинну ролю, яку відіграв Кремель і "Комінтерн". Ніхто не дав такої помочі Гітлерові як Сталін. Ніхто не спричинив для Росії такого небезпечного положення як Сталін.

"На протязі 5 років Кремль і його "Комінтерн" проповідували союз демократій, 'людові фронти', й превентивну війну (вчаснішу війну поки ворог ще слабий) проти фашистських наїзників. Та пропаганда, як видно на прикладі Франції, мала великий вплив на народні маси. Але коли війна дійсно прийшла, Кремль і його аґенція "Комінтерн" нагло перескочили в табор наїзника.

"Сталін із своєю психольогією наживника, старався обманути Чемберлейна, Далядіє, Розвелта, й добути стратегічне положення в Польщі і балтійських країнах.

"Та скок Кремля мав далеко більші наслідки. Він не лише обманув уряди, але також здеморалізував народні маси в так званих демократіях.

"Сталін відіграв ролю провокатора на службі Гітлера.

"Здача Франції це один з наслідків тієї політики. Але це не одинокий наслідок. Не зважаючи на територіяльний грабунок Кремля, міжнародне положення Росії сильно погіршилось. Польща, як буферна держава (між Росією й Німеччиною) щезла. Румунія як така держава щезне завтра. Могутня Німеччина, господар Европи, одержує спільний кордон із Советським Союзом.

"Скандинавія із своїми слабими майже роззброєними державами, занята тією самою Німеччиною.

"Її перемоги на заході, це тільки приготова до велитенського походу на Схід.

"В нападі на Фінляндію 'червона армія' показала всьому світові свою слабість. В теперішнім своїм поході на советський Союз Гітлер дістане піддержку Японії.

"Агенти Кремля знову заговорили про союз демократій проти фашистських наїзників.

"Можливе що Сталін, як обманутий обманець, буде примушений зробити новий зворот у своїй закордонній політиці. Але горе народам, які повірять нечесним агентам господаря Кремля.

"Сталін поміг для запанування в Европі крівавого хаосу, й він це поставив советський Союз на край пропасти".

Далядіє арештований?

З Гібральтару розійшлася непотврерджена вістка, що бувшого французького премієра Далядіє увязнено в Касабланка, французькім Мароку. Далядіє, кажуть, поїхав туди на конференцію з тамошнім високим комишенером ген. Августом Ногу, однак коли прибув до Касабляники, той дав приказ його увязнити.

Едвард Далядіє був премієром Франції доки той уряд не обняв попередник теперішнього французького премієра, маршала Петена, Поль Рейно.

Вістник Братства Українців Католиків

ЩО КАЖЕ ПРО ПРЕСУ ПОКІЙНОЇ ПАМЯТИ ОСИП НАЗАРУК, ОДИН З НАЙБІЛЬШ ДУМАЮЧИХ УКРАЇНЦІВ

У своїм творі "Рома Етерна" (Вічний Рим) на стороні 119-121 автор мимоходом виявив своє переконання про велике значіння преси для Українців та як вони до неї відносяться. Його думки варт запамятати, бо згаданий автор був глибоко думаючий чоловік, обдарений великим обсерваторським змислом та дуже добре знав історію народів; знав, що їх підносило, що руйнувало. Він нераз роздумував, як це він часто згадує у своїх творах, в який спосіб Українці можуть зрости в силу і побідити свого ворога. Отже думки таких людей треба брати поважно, бо вони дурниць не говорять.

Автор у згаданім творі зупиняється на тім, що колись Римляни побідили страшного ворога, Ганнібаля Африканського, двома розмірно невеличкими винаходами, а іменно: Перше будували добрі дороги. Це уможливило їм легко перекидати військо з місця на місце. А другим винаходом драбини при кораблях, що уможливляди їм дістатися на ворожі кораблі й там битися як на суші, бо Римляни ліпше воювали на суші, а Африканці на морі. Питає автор, чи нема тепер таких простих винаходів, що помогли б Українцям побороти свого ворога, — й відповідає: "Очевидно, є. Які ж вони Такі, яких Українці особливо не люблять. **Це на фундаменті своєї Церкви запопадливо ширити свою здорову пресу і бути добрими членами своїх організацій.**

Та все? запитаєте.

Так — **і це цілком вистарчило б до такого морального й організаційного скріплення нас як нації, що ми могли б сміло дивитися в будучність.** Бо освідомлена нація не потребує нічого боятися і переможе найтяжчі обставини. Ба, коли наша "еліта" робить нераз неймовірні зусилля, щоб тільки не виконувати систематично тих двох невеличких обовязків. Адміністрації й редакції наших ґазет могли б оповісти цікаві аж до неправдоподібности, а прецінь правдиві річи про те, як наші інтеліґенти навіть з високими доходами просять дарових примірників ґазет під найріжнішими претекстами, до тої міри затратили сором, — як наші найповажніші діячі, що мають поверх півтора тисячки злотих місячного доходу, відповідають курзорові, котрий приходить по вкладку: "Нема, біда", — як навіть між нашими послами бувають такі, що не платять роками передплати за свої ґазети, платять за чужі,— як жінки "знаних паріотів", коли їм ту пресу здержують, висилають нове "замовлення" вже на свою жіночу адресу, розуміється, щоб потому таксамо не платити, як не платили їх чоловіки, . . . — як велика більшість наших інтеліґентних родин навіть по десять і по двадцять літ не бачить у своїх домах ніякої нової української книжки, хоч такої інтеліґенції не мають уже навіть мурини під цю пору, — як у церквах буквально не видно нікого з книжечкою до молитви або до розважування, такий "вструт" має та інтеліґенція (!) до печатаного слова, — і чомусь вбила собі в голову, що своєї держави їй конче треба! Тимчасом їй навіть своєї літератури ні преси ще не дуже треба, не то держави, вистарчить цілковито єгипетські сонники і "Ґоньци", а час до часу даром розсилані большевицькі органики про "рай", який большевики дадуть кожному народові, котрий віддасться їм в опіку і зробить соціялістичний бунт проти власної держави во імя прекрасних ідеалів Маркса..." (Підчеркнення й дужки наші).

Це дуже болючі завваги нашого великого громадянина. Коли тою дорогою будемо дальше йти то вибиймо собі з голови Самостійну Україну. Тому кожний член Братства Українців Католиків нехай точно передплачує і пильно читає добру українську часопис та других до того заохочує. В Алберті такими часописами є **Українські Вісти й Світло**.

В-й.

ЗНАЧІННЯ ПРЕСИ

(Відчит, що його виголосила панна Магдалина Мальована на окружнім зїзді Б.У.К.-а в Скаро).

За послідне століття майже ніщо не зробило такого великого поступу, як преса. Колись із принагідних а потім періодичних листків вона виросла на могутнього велитня. Повстали великі машини, що щоденно цілі тони поперу застелюють друкованим словом та розкидають його між людей. Нині в цілому світі є понад 12,800 лиш самих щоденників. Деякі з них друкуються в накладі пять міліонів примірників. А многі щоденники виходять і два, три рази на день. Коротко кажучи — день і ніч іде праця над пресою. Нині майже кожний читає часопис і цікавиться тим, що там пишеться. Почавши від школяра а скінчивши на сивоволосім старці що вже ледви добачує ті малі букви розсіяні по папері, для всіх книжка й ґазета сталася справжнім приятеем. Тому преса стала найбільшою проповідницею, найбільшою вчителькою народньої маси.

Однак в читанні ми повинні придержуватися одного дуже важного правила: ми ніколи не повинні читати злих книжок і ґазет. Чому? Бо злі книжки й ґазети чи магазини дуже псують людину. Наша пословиця каже: "З ким хто пристає, таким ся стає". Це вповні можна віднести до ґазети чи книжки. Бо коли ми читаємо дану книжку чи ґазету, то ми тоді стаємо до бесіди з тим чоловіком, що її написав. І ніхто нехай не каже, що йому таке читання не шкодить. Латинська пословиця каже: "Каплина води вижолоблює камінь не силою, але частим капанням". Так само й з пресою. Коли хто раз перечитає злу книжку, переглягне злий журнал, здається, що це нічого не значить; але коли це робить з дня на день, з року на рік, мимоволі зачинає так думати як та ґазета чи журнал, хоч перед тим мав інакші погляди. І противно, добра книжка, добра преса все защіплює в души гарні високі прикмети.

Нинішна преса своїм впливом могла би зреформувати цілий світ, та на жаль вона того впливу уживає на те, що би знищити все що гарне, високе й святе. Вона захвалює всяку погань і мерзоту все те що ломить людські души, що псує людські серця, що відводить людей від віри, все те, що кидає їх в пропасть неморальности та ставить на рівні з нерозумними звірятами. Кілько то нашої молоді, хлопців і дівчат відбігло від доброї дороги заповідей, від здорових, природних законів. Кілько стратило здоровля души і тіла через читання злих магазин і книжок. Слаба людська природа і вплив злої книжки доконали того, що нині діти виповідають послух своїм батькам, жиють без Бога та хочуть бути своїми панами. Найуспішніший лік на це: зірвати зі злою а взятися до доброї лектури. Українські хлопці й дівчата! Киньмо те сміття! "Тру сторійс" не виховують нас на добрих дітей для батьків, Бога й Церкви, не зроблять нас добрих членів свого народу й Канади. Кілько то наших людей стратило віру в Канаді! Не один цілих трийцять літ вірив в Бога, сповідався, причащався. Але як зачав читати злі книжки й ґазети, що їх задармо давали, то так покрутилося йому в голові, що вже до пятої віри належить. Батьки повинні памятати, що Господь Бог наложив на них тяжкий обовязок. Вони мають дбати, уважати, щоб в хаті не було злої книжки, злої ґазети, щоб діти не читали деморалізуючих маґазинів. Бо через злу лектуру ми всі можемо дійти до страшного зіпсуття. Тому свята Церква, щоб нас захоронити від тих страшних наслідків заказує читати злі книжки й ґазети а навіть непослушних карає.

Нинішня преса вітає з великим шумом всякі самогубства й шкандали, виповняє свій зміст неприличними образками. Вона поширює всякі брехні й клевети на Церкву, Бога й Христового Намісника. Тому ми католики мусимо зачати завзяту боротьбу проти злих книжок і газет, щоб не відносилися до нас грізні слова Папи Пія X: "Надармо будете будувати церкви, на дармо будете основувати школи. Всі ваші зусилля підуть на марно, коли не буде у вас рівночасно католицької преси як зброї до оборони і наступу". Тому в нинішнім історичнім дні зробім три постанови: 1. Злих книжок і ґазет не будемо читати ні передплачувати, навіть і за дармо не брати. 2. Від нині будемо читати лиш добрі книжки і ґазети і всіми силами старатися їх поширювати. 3. Будемо впливати на наших сусідів і знайомих, щоб залишили злу пресу а зачали читати добру ґазету і добру книжку.

Коли ми виконаємо ті постанови, певно ми в Канаді не загинемо не пропадемо, певно наш нарід високо піднесеться і дочекається кращого завтра, чого дай нам Боже.

Доповняймо Українську Національну Бібліотеку та Музей в Стемфорді

Громадяне!

Окупація Західньої України большевиками поставила українську національну культуру у дуже критичне положення. Всі культурні скарби нагромаджені цілими поколіннями у бібліотеках та музеях, як в бібліотеці та музею Наукового Товариства ім. Шевченка, в Національнім Музею ім. Митр. Шептицького, в бібліотеках Богословської Академії, Студіону ім. митр. Рутського та Народного Дому у Львові відділені від нас та від прочої Европи непроходимим муром і Бог знає що остане із тих наших вікових надбань, що насвітлюють українське життя у найбільш всесторонному розумінню.

Поза межами території України остали ще правда дві установи: Український Музей Визвольної Боротьби у Празі та Національна Бібліотека ім. С. Петлюри у Парижі, одначе й їх майбутнє невідоме, а нині вони у такому положенні, що не в силі збирати все, що всесторонно насвітлює нинішне українське життя.

Являється конечністю у спокійній невтральній країні громадити усе писане, усі памятки, що відносяться до життя українського народу. **Того нині ніхто не робить і коли це не станеться негайно, загрожує нам, може й раз на все затрата численних слідів релігійного, культурного, політичного, та господарського життя української нації у передвоєнний та воєнний період.**

Той обовязок перебирає на себе Національна Бібліотека та Музей у Стемфорді, стейту Конетікат Злучених Держав Північної Америки. Ті установи існують вже від шести літ і вже нині можуть похвалитися такими надбаннями як понад 6.000 томів книжок, 178 збірок часописів давних і тепер виходячих, 461 музейних збірок.

Ніде правди діти, що дотепер українсько-американське громадянство недоцінювало ваги тої установи, яка нині являється одинокою, що може свобідно, без посторонніх обмежень громадити для майбутніх поколінь сліди праці та змагань жиючого українського покоління.

Стемфордська бібліотека та музей подумані як всенаціональні установи в тому розумінню, що ужиткувати їх зборами могтиме кожен, хто забажає студіювати українську культуру. Власник Стемфорду, Українсько-Католицька Єпархія в Америці, бере тільки на себе тягар удержання тих установ складаючи в той спосіб свою лепту для загального добра.

Тому управа бібліотеки та музею має повне моральне право звернутися до всего українського громадянства в Америці та поза Америкою без огляду на релігійну чи політичну приналежність з просьбою помогти доповнити і на майбутнє постійно доповняти Національну Бібліотеку та Музей в Стемфорді надсиланням книжок, часописів, та памяток українського культурного життя і тим способом допомогти створити на невтральній та вільній землі Америки український культурний центр.

Просимо нам надсилати: —

1) Книжки, памфлети, летючки та всякі інші друки в українській та неукраїнській мові, які тільки відносяться до життя українського народу.

2) Часописи з перед теперішньої війни, особливо старокраєві; поодинокі числа, які заваджають по хатах і ждуть часу, щоби опинитися на смітнику, представляють для нас велику вартість, бо позволять нам доповнити неповні річники старокраєвої преси. А хто знає чи взагалі ще де ті річники заховаються після тої воєнної заверухи. Біжучі часописи прохаємо всі видавництва присилати нам від 1. січня взад по два примірники; другий примірник збереже стемфордська бібліотека для Української Національної Бібліотеки у Львові, якою досі була бібліотека Наук. Товариства ім. Шевченка. Досвід учить, що навіть редакції американських часописів самі не мають своїх власних старих видань, тому є в інтересі самих видавців, щоби сліди їх громадської праці збереглися для наступних поколінь.

3) У стемфордській бібліотеці саме закладається відділ рукописів; тому просимо присилати нам всякі рукописи старі та нові публичного, себто громадського значіння. Важні передовсім книги та протоколи товариств, церковних комітетів, політичних організацій, бо вони становитимуть для будучого дослідника культурного життя американсько-української еміграції незвичайно важний матеріял.

4) Стемфордський музей збирає все, що насвітлює життя українського народу в краю та на еміграції. Бажані особливо памятки визвольної та революційної боротьби проти наїзників приміром — військові однострої, оружжя і таке інше а також народня ноша в старім краю та всякі фотографії.

Громадяне! В Европі майже у всіх державах існує закон, який приневолює видавництва присилати даром центральним бібліотекам по одному примірникові кожного друку для збереження для наступних поколінь. Зрозуміймо й без примусу наш національний довг супроти української культури та поможім уратувати для українських наступних поколінь сліди духового життя та змагань їх предків.

Ukrainian Library and Museum.
Glenbrook Rd., Stamford, Conn., U.S.A.

За Управу Національної Бібліотеки та Музею в Стемфорді

Ярослава Чубата.

АМЕРИКА ПЛЯНУЄ ВЕЛИКУ АРМІЮ

Сенатор Берк з Небраски вніс у конгресі законопроєкт про заведення загальної примусової військової служби в Злучених Державах.

На основі цього внеску, за котрим видимо стоїть уряд, всі мужчини в віці від 18 до 65 літ, мали би зареґеструватися до військової служби. З них люди в віці від 21 до 45 життя мали би бути обовязані до справжньої військової служби, а інші до домашньої оборони й інших обовязків надзвичайної потреби.

Законопроєкт виробив недавно створений Краєвий Комітет Надзвичайної Потреби Союзу Таборів Військового Вишколу в Злучених Державах. Проєкт передбачує реґестрацію 40 міліонів мужчин. Перші враження в конґресі для цього проєкту були прихильні хоч не всі годилися з усіми подробицями проєкту.

ТИХЕ ЩАСТЯ

Нині зрана
Пісня укохана,
Мов голубка біла,
В хату прилетіла,
Стала щебетати,
В серце цілувати.

— Пташко мила!
Відкіль прилетіла?
— Я купалась в хмарах,
В сонця райських чарах,
На небес леваді
В ясних зір громаді.

— Пісенько натхнена,
Будь благословена!
Тихе щастя водиш
І життя солодиш.
Нині я, о люди,
Ношу сонце в груди.

Сильвестер Яричевський.

Павло Грабовський.

ХАЙ ТЕМНІЮТЬ

Хай темніють видноколи,
Най страшнійш гримлять
громи —
Не зверну я в бік ніколи,
Не піддамся силі тьми.

Збережу я віру світлу,
Не зречусь надій святих —
Не хилитимусь по вітру
Раз до цих, а раз до тих.

РОСА, ХМАРА І СНІГ.

Сказав Господь: "Прокляття вам!"
І леґіони білих крил
Стрясла причаєна трівога.
Засумував небесний храм,
Бо половину ясних сил
Скидало в тьму прокляття Бога.

І мовив Бог до Ангелів:
"Розкиньте їхні жемчуги
На ниви, квіти, на покоси!"
І на приказ Господніх слів
Лани, левади та луги
Змережали (райдужн.) роси.

І мовив Бог: "Здеріте з них
Імлисті шати в туюж мить —
Нехай блукають як примари!"
І на приказ тих слів грізних
золототкану блакить
Встелили довгополі хмари.

І мовив Бог: "А піря їх,
Те безшелесне, розстрясіть —
Нехай по всьому світу лине!"
І відтоді сріблистий сніг
Летить крізь темряву століть,
Летить, летить, летить і гине.

Р. Купчинський.

НА СТЕРНЯХ

Як забрався останній сніп з поля
На спочин у стодолу,
Вийшов вітер потиху з роздолу
І розглянувся: Воля!

"Грай музико!" — Заграли тополі.
"Веселіше!" — усюди.
"Гей! На бік там погорблені люди
Я танцюю по полі...

Довгополий жупан свій розкинув,
Погрозив ще музиці —
І пішов, і пішов метелиці,
І пішов, і полинув.

ДО МАТЕРІ

Мамо, голубко! Прийди, подивися,
Сина від мук захисти!
Болі зі споду души піднялися,
Що вже не сила нести.

Мамо, голубко! Горюєш ти, бачу,
Стогнеш сама у журбі.
Хай я в неволі конаю і плачу —
Важче незмірно тобі!

Бачити більше тебе я не буду...
Не дорікай, а прости,
Та від людського неправого суду
Сина свого захисти.

Румунія стає фашистською

Румунський король Кароль приняв на авдієнції лідера фашистівської Залізної Ґвардії. Також випущено на волю політичних вязнів, головно залізно-гвардійців, що були засуджені перед 26. квітня 1940. Румунська преса зачала атакувати Францію, і то в першу чергу ту її політику, що звязана в народнім фронтом. Далі преса атакує жидів і марксистів. Все те є ознакою, що Румунія переходить вцілости на бік націстівської Німеччини і робить усе, щоб зєднати собі націстів. У тих самих ґазетах є тепер повно похвал, звернених в сторону фашистівського й націстівського режімів. У дипломатичних колах пояснюють це тим, що мусіло вже прийти до якогось порозуміння між Німеччиною і Румунією, зокрема на той випадок, коли Німеччина заатакує Совети, чи навпаки.

ЕВРОПЕЙСЬКІ КОЛЬОНІЇ В АМЕРИЦІ

Коли американський уряд і преса говорять про американський континент і його незалежні держави, то мають на думці такі републики: Злучені Держави і Мексико в Північній Америці, Куба, Ґаїті й Санто Домінго на островах на Карабійському морі, Ґватемала, Нікараґва, Гондурас, Салвадор, Коста Ріка і Панама в Центральній Америці, та Колумбія, Венезуела, Еквадор, Болівія, Чіле, Перу, Уруґвай, Параґвай, Бразилія й Арґентина в Південній Америці.

Разом з Канадою, як автономною домінією Британської Імперії, рахують 22 вільні держави на цім континенті. Окрім того Злучені Держави мають ще під своєю управою територію Аляски і Алевтські Острови, остров Порто Ріко, три більші і кілька дрібних Дівичих Островів (Вирджин Айлендс) та приканалову смугу напоперек панамської републики.

Поза тим кілька европейських держав мають в Америці свої кольонії, безпосередно підлеглі урядам в Европі. Тих кольоній доволі багато. Тепер коли ті держави заплутались у війну, справа їх кольоній набрала особливого значіння і тому варто пригадати, які держави мають тут свої посілости й де.

Данія.

До Данії належить великий острів Ґренляндія, що простягається в більшості в підбігуновій полосі. Цей острів покритий майже весь ледом, а тільки на його побережжі живе біля 17,000 людей, з того 16,500 Ескімосів. Після окупації Данії Німцями, Злучені Держави і Канада перебрали на себе фактично, коли не формально обовязок берегти Ґренляндію перед можливими зазіханнями Гітлера.

Англія.

Окрім Канади, яка є на пів незалежною частиною Британської Імперії, Англія має ще під своїм зарядом остров Нюфандленд (Нова Фунландія), що лежить зараз біля берегів Канади. Нюфандленд був якийсь час теж домінією, але через кепську фінансову господарку втратив свої права і тепер находиться під зарядом Королівської Комісії. Там живе несповна 300,000 людей, головно рибалок, дроворубів і майнерів.

Тій самій Комісії підлягає також побережжя півострова Лабрадор, що лежить напроти Ґренляндії; там живе 4,000 білих і біля тисячі Ескімосів.

На Атлянтійському океані, у віддалі 600 і менше морських миль від берегів Америки, Англія має свої кольонії на островах Бермюда (20 більших і 340 менших островів; 31,000 мешканців), відоме як місце прогульок і відпочинку. Дальше на південь до Англії належать острови Багама (20 островів, 67,000 мешканців), що лежать напроти Фльориди.

На Карабійському морі до Англії належать острови Джамейка, Туркс, Кайкос і Кайман. На найбільшому з них, Джамейці, живе біля 1,150,000 людей. Дальше на цьому самому морі находяться анґлійські острови в групі Малих Антилів. До більших належать острови Ґренада, Санта Луція, Сейнт Винсент, Антиґуа, Барбуда, Крістофер, Невіс, Анґвіля, Домініка, Монтсеррат, Сомбреро і британські Вирджин Айлендс. Трохи на схід від Сейнт Винсент лежить більший анґлійський остров Барбадос, а на півдні від Антилів, біля самих берегів Венезуелі, лежать острови Тринідад і Тобаґо. На тих островах живе понад 1,100,000 людей. Вони продукують деякі важні мінерали, всілякі тропічні рільні продукти, а разом з тим важні, як стації анґлійської фльоти.

На суходолі Центральної Америки Анґлія має невелику кольонію Британський Гондурас з 60,000 мешканців, а в Південній Америці Британську Ґваяну, що займає 89,000 кв. миль з 310,000 населення і з багатими копальнями золота і діяментів, та Фалкландські острови і острови Південної Джорджії біля берегів найпівденнішої Америки, недалеко південного Ледового океану.

Франція.

До Франції належать в Північній Америці два невеличкі острівці Ст. Пер і Мікельон, заселені рибалками. Вони лежать недалеко берегів Нюфандленду. Населення на них несповна 4,000. Кілька років тому, за часів прогібіції, ці острівці відігравали важну ролю у транспорті горівки до Злучених Держав.

На Карабійському морі Франція має острови Ґваделюпе з 304,000 мешканців, і остров Мартинік з 246,000 мешканців.

В Південній Америці до Франції належить французька Ґваяна, що обіймає 65,000 кв. миль і має біля 37,000 мешканців, з того біля 6,000 вязнів на відомому Чортівському Острові і сусідних карних кольоніях.

Голяндія.

До Голяндії належить ґрупа з шістьох островів біля берегів Венезуелі. Найбільші з них Кірасо, Аруба, Буен Айре. Там живе близько 100,000 людей та находяться важні рафінері нафти. В Південній Америці Голяндії підлягає Голяндська Ґваяна, відома також під назвою Сурінам. Вона займає понад 54,000 кв. миль простору і має більше як 170,000 мешканців.

Давніше в Америці мали ще свої кольонії такі держави, як Еспанія й Портуґалія. Тепер їх посілости є або незалежні держави, або належать до когось іншого.

Дюк Виндзор вертається до Анґлії

Дюк Виндзор, що служив у ранзі генералмайора й був на французькому фронті звязковим між французькою й анґлійською арміями, переїхав до Мадриду (столиці Еспанії) тоді, як стало очевидним, що Францію захопить німецька армія і як британські війська вибралися додому. З того приводу про дюка Виндзора кружляли ріжні дивовинні поголоски. Новинкарська аґенція Райтера доносить тепер з Мадриду, що дюк і його дружина вибираються до Анґлії.

СУЧАСНА ТВОРЧІСТЬ ЕМІҐРАЦІЇ

(Докінчення зі стор. 4)

мир облягає Львів: князя Юрія отроєно в Володимирі Волинськім 6. квітня, 1340 року. Вістка про те мусіла йти до Кракова щонайменше 10—14 днів, отже прийшла до Кракова в днях 16—20 квітня. Як би вона була там несподіванкою, то щойно тоді було б проголошено мобілізацію, яка мусіла б заняти споро часу. А похід зі Львова до Кракова за тодішнього часу? Значить, Казимір міг бути під Львовом не скорше як із кінцем травня та й то при великім поспіху. Коли ж він з облягальними машинами облягав Львів уже з кінцем квітня, то це доказ, що він сподівався зглаждення зі світу Юрія II. і ждав з готовим військом десь на границі, наприклад коло Сандоміра. Тому міг так скоро зявитися під Львовом і з успіхом облягати його.

Всі ці події надзвичайно багаті змістом, темпом і кольористкою. Вони аж просяться до обробки не лиш під історичним оглядом, а передовсім під мистецьким; це чудовий матеріял для творця історичних повістей, для поета, для маляря, для скульптора. А чи є яка повість на цім цікавім тлі? В такий великий ювилей тих памятних подій? Ні сліду. Не зявилася досі ні одна новеля, ні одна картинка у звязку з цікавою особистістю останнього князя останньої української держави княжої доби.

І так з усім. Маємо також ближчі події, що аж за серце рвуть і віками триватимуть у спомнинах. Маю на думці палення й насильне руйнування українських церков на Холмщині два роки тому.

Чи Називають Вас Люди Лінивими?

Багато людей чуються умиченими й ослабленими без ріжниці як багато спочинку вони мають. Це не значить, що вони є лінивими. Часто їм треба чогось, що побудило би їх до більшої діяльности — якогось побуджуючого тоніку.

Якшо ви є одним з тих нещасливців, то чому не спробуватй **Нуга-Тон.** Його поручає один приятель другому вже довгі літа якраз на такі стани. Це може бути відповіддю на ваші клопоти. Як ні, то він не коштує вас нічого, бо коли ви не є задоволені, то вам звернеться ваші гроші. **Нуга-Тон** продають всі аптикарі. Повне лічення на один місяць за Одного Доляра. Він поміг другим. Переконайтеся самі.

На запір беріть **Уга-Соль**.. — Ідеальне средство на розвільнення. 50ц.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж ґанзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg, Res. Tel. 21 176.

ЮВИЛЕЙНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ

Несподіванка, яку влаштували члени Українського Народнього Дому в Едмонтоні для панни Емілії Хихловської з нагоди її заручин, принесла збірку на Укр. Вісти ... $2.85

Підчас забави в п-тва Н. Варваруків, Вох, Алта., зібрано 2.60
Збірку доручили ОО. Василіяни в Едмонтоні.

Пан М. Кобильняк з Дейзленд, Алта., підчас забави з нагоди 43-літнього свого подружжя зложив 2.00

Впр. о. Мирослав Колодій, Рама, Саск. 1.00

По бл. п. Л. Жарського, Едмонтон, Алта. 1.00

Всім ласкавим зарядчикам і жертводавцям щира наша подяка.

Адміністрація.

Св. Місія в околиці Алонза, в Манітобі

ПІД ПРОВОДОМ ВПР. ОТЦІВ З ЙОРКТОНУ

відбудеться від 12 до 19 липня. Перша місійна наука буде о годині 6 вечером дня 11 липня.

Місію буде проповідувати широковідомий місіонар Всч. о. Гр. Шишкович.

Христос кличе всіх до обнови життя! Приходіть усі!

о. А. Роборецький,
парох.

ПРАЗНИК І АРХИЄРЕЙСЬКА ВІЗИТАЦІЯ В КАНОРІ, САСК

Отсим подаємо до відома всім Українцям Канори й дальших околиць, що в пятницю, 12. липня, в день св. Ап. Петра й Павла, відбудеться в Канорі величавий празник української Католицької парохії. Для звеличення свята Їх Високопреосвященство Кир Василій, Епископ Українців Католиків Канади відбудуть Епископську Візитацію і відправлять Архиєрейську Службу Божу при участи духовенства.

ПОРЯДОК СВЯТА:

10.30 година рано — впровадження Їх Ексцеленції до церкви і повитання, потім Архиєрейська Служба Божа.
1. година пополудні — спільний обід у парохіяльній салі.
3. година пополудні — Концерт і промови визначних гостей.

* *

На це велике торжество запрошуємо всіх Українців із ближчих і дальших околиць.

Заряд Української Католицької Церкви в Канорі

НАВІТЬ ІНДІЯНИ ПОЄДНАЛИСЯ, А КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ НЕ ХОЧУТЬ.

Ґрупи Індіян, що замешкують східні стейти в Злучених Державах, створили свою орґанізацію під іменем "Федерейтед Істерн Індієн Ліґ" і відбули своє перше свято "Ростучої кукурудзи" в неділю 16. червня. У святі взяли участь представники 19 ріжнородніх індіянських племен, що досі залишилися у східніх стейтах. Це такі роди: моґікани, моґоки, пекоти, шатикоки, — із стейту Конетикат; каюґи й інші ірокойці та шинекаки — із стейту, Ню Йорк; тускарори із Ню Йорк й Канади; нараґансети — із Ровд Айленд; кактави й черокі — із Оклагоми; вампоноґи, пенобскати й покасети — із Месечусетс; чипвози — із Минесоти. Крім цього: катовби — із Аризони й Ню Йорку і маї — Савт Каролайни; гопі — із з Ню Йорку.

Індіянські племена, як звісно, все воюють між собою. На час спільного свята вони залишили всяку ворожнечу і зійшлися на спільнім танку, а їх провідники засіли до ради колесом. Довкруги горіли вогні, а родоначальники курили "файку мира", передаючи її собі з уст до уст.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ

новий ілюстрований журнал для молоді **"Вістник для Молоді"**? Як ні, то пишіть сейчас по оказове число або зашліть передплату на цілий рік (50 центів).

Журнал виходить що місяця. Адреса: —
YOUTH HERALD
965 Boyd Ave. — Winnipeg, Man.

З Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до загального відома програму на біжучий тиждень:

1. У вівторок, 2 липня, о годині 8 вечером, відбудуться місячні зборн Жіночого Товариства "Зоря". Присутність усіх членкинь обовязкова, бо на програмі нарад будуть важні справи.

2. В середу і пятницю вечером — проби співу. Всі члени хору повинні численно прибути, бо робляться приготування на великий концерт.

3. В неділю, 7. липня, о годині 2.30 пополудні, відбудеться пікнік Рідної Школи на площі коло п. О. Лисика (111 евеню і 112 вулиця).

Будуть ріжні несподіванки для старших і молодших.

4. В неділю вечером Аматорський гурток відограє веселу комедію.

Просимо всіх взяти численну участь.

ЗАРЯД

17 хлопців поїхали на схід на курси воєнного летництва

17 юнаків з Едмонтону й околиці записалися минулого тижня до авіяційного корпусу і їх вислано на схід Канади, де мають покінчити летунський курс. Між тими хлопцями є й один український юнак — п. Головайчук з Чипмену.

ЧОТИРИ БІЛІОНИ ДОЛЯРІВ НА АМЕРИКАНСЬКУ МАРИНАРКУ

З Вашингтону подають, що американський сенат ухвалив минулого тижня видати на будову нових воєнних кораблів для американської маринарки 4,000,000,000 долярів. Як Америка скінчить будову тих нових кораблів, вона матиме найбільшу в світі воєнну фльоту.

І в них щастя як трястя

До одної ґазолінової стації при Джеспер евені в Едмонтоні вдерлися в ночі з середи на четвер якісь грабіжники — в надії поділитися грішми, які сподівалися там зрабувати. Та яке гірке було їх розчарування, коли не знайшли ані зломаного цента. Управитель стації сказав на другий день поліції, що в день перед нападом він дав раєстрову касу до направи, а гроші хова́в до кишені. А бандити того не знали: Не даром то кажуть люди, що для декого щастя як трястя...

ЩОБ ОКРІП НЕ ЗБІГАВ

Винфілд С. Геферман опатентував недавно у Вашинґтоні такий горщик свого виробу, що в нім хоч би і як кипів окріп, то не збіжить понад вінця на кухню. Горщик його винаходу має посередині рурку, що сподом крикріплена до дна, а верх має відкритий. Ця рурка трошки нижча від горщика, тож коли почне кипіти вода, то не збігає понад вінця, але спливає у порожню рурку.

Републиканці в кабінеті Розвелта

Президент Розвелт зробив велику несподіванку американському народові, а зокрема републиканській партії, призначуючи двох визначних републиканців членами свого кабінету.

Уступили секретарі війни й морської фльоти, Вудринг і Едисон, а на їх місце президент Розвелт призначив Стимсона й Накса.

Генрі Л. Стимсон, який має тепер 73 роки, ще за президента Тефта був секретарем війни, а потім за Гувера був закордонним міністром. Він один з визначніших републиканських лідерів, і схиляється до активної помочі Америки аліянтам проти диктаторів.

Френк Накс, який має 66 літ власник Дейлі Нюз із Шикаго, був републиканським кандидатом на віцепрезидента в останніх виборах, теж один з визначніших републиканських лідерів, і також схиляється до активної помочі Америки аліянтам.

Президент Розвелт каже що ці призначення мають на меті скріпити єдність серед американського народу в теперішній важкий момент, але републиканцям це не подобається, бо вони гадають, що Розвелт хоче їх розсварити й розєднати.

В Европі це призначення має особливе значіння, бо там вважають, що нові лідери в уряді Злучених Держав піддержать аліянтів, а властиво вже тільки Англію у війні проти фашистських диктаторів.

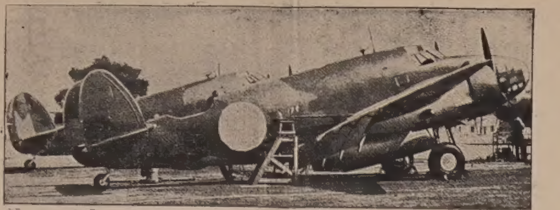

Великий американський бомбовіз.

Католицька Епархія на далекій канадійській півночі

Луїс Бісон, летун католицької місії на далекій півночі, виїхав минулого тижня з Едмонтону до Форт Смит. Там має зустрінути архиепископа Ґабрієля Брейната, котрий готовиться тим самим літаком облетіти цього літа всю свою епархію, що простягається на пять тисяч миль. В тих відлюдних пустарях живуть переважно Індіяни й Ескімоси і Католицька Церква несе тим бідним людям блаженне Слово Боже.

СОВЄТИ І ДАРДАНЕЛІ

Між Туреччиною і Совєтами ідуть дуже пильні переговори в справі нового положення в Европі. Кажуть, що Совєти хочуть захопити Дарданелі під свою контролю.

Повстання в Етіопії проти Італійців

Англійський часопис "Дейлі Геральд" інформує, що 200,000 етіопських жовнірів в уніформах бувшого цісаря Гайлі Селассі воюють з Італійцями в Етіопії.

Не подаючи джерела тої інформації, "Дейлі Геральд" пише, що Гайлі Селассі, що тепер перебуває в Анґлії, готовиться виїхати до Етіопії, де перебере провід над своїм військом. Потрібну поміч дадуть йому Анґлійці.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПОЛЯКІВ

Польські часописи пишуть, що в Польщі й на Литві тепер переслідують Поляків.

У Польщі Німці закрили більшість польських шкіл і примушують до вивчання німецької мови. Вулиці по містах дістали німецькі назви. Всі польські памятники знищені.

На Литві, у Виленщині, польська мова заборонена у школах і в церкві.

ЩО КАЖУТЬ ПРО АМЕРИКАНСЬКУ МОЛОДЬ

Командант Роберт Лі сказав в Бостоні 28. мая такі слова: "Явним доказом вже є, що вигріваємо широкі круги нової породи американської молоді — такої, що боїться воювати... Коли позволимо, щоби це число збільшилося, ми пропали!"

Для цього великого числа новітної американської молоді — якщо ці твердження команданта Лі правдиві — це свідоцтво дуже непідхлібне а для самої Америки гірке і страшне.

ВІРНІСТЬ ЦЕРКВІ

Великий чеський поет, Отокар Брезіна, що помер 1929 року, так писав до рідного народу: "Коли хочете мене послухати, коли моє слово щось важить, прошу вас, не відступайте від католицької Церкви і віри. Те, що нині творять против католицької Церкви, що против неї у нас ділають, понижає нас. Я свідком, що многі неправдою і силою воюють против католицької Церкви. Зваживши це, заявляю отверто, що боюся за будучність чеського народу".

Не минуло десять літ а чеська держава впала.

СОВЄТИ І БАЛТИК

Совєти заключили нові умови з Естонією, Латвією і Литвою, силою яких дістали нові права на випадок війни. Згідно з тими умовами усі ті краї будуть на випадок війни під безпосередньою совєтською командою.

ДРІБНІ ВІСТИ

Принципалом Нормальної Школи в Калґарах зістав назначений В. Г. Смит, дотеперішній учитель едмонтонської Нормальної Школи й директор департаменту освіти при Літній Школі Манітобського Університету.

8-ий реґімент драґонів, що стаціонує в Едмонтоні, і який ескортував королівській парі підчас її гостини в цім місті минулого року, буде змобілізований у кавалерійський реґімент панцирних самоходів.

Войовничий премієр Онтеріо, Гепбирн, захворів на бронхіяльне запалення. Його повезли літаком з Лондону, Онт., до санаторії в Беттл Крік, Мінн., у Злучених Державах на лікування. Лікарі кажуть, що його стан здоровля непевний.

Суди Злучених Держав у наступних двох тижнях візьмуть відтиски з 3,500,000 чужинців, які живуть у тій країні. Це стоїть у злуці з обережністю проти діяльности "пятої колюмни".

Канадійці асекуруються більше цього року як минулого. В місяці травні в Канаді й Новофундляндії люди заасекурувалися на $32,000,000.

Провінційні міністерства освіти роблять приготування, щоб дітям, які прийдуть з Великої Британії до Канади, дано можність даремного навчання так у публичних як і вищих школах Канади.

БОЛГАРСЬКІ ЖАДАННЯ

Болгарський премієр Богдан Філов заявив, що Болгарія відновила жадання й буде настоювати на тому, щоб їй повернуто землі, забрані сусідами: Добруджу й вихід в Егейське море.

ГУМОР

Перший.

— Як вам іде в школі, — питає дядько чотирьох хлопців.

Іван каже: Я перший до ґімнастики.

— Гарно, хлопче.

Петро: А я перший у рахунках.

Василь: Я перший в англійськім.

Дядько похвалив і того. Тільки малий Федько нічого не каже.

— А ти, Федю? — питає дядько, — чи ти теж перший?

— Ще би, — каже той, — я перший коло дверей, як скінчиться наука.

* *

Кпини.

Шльома Щупак приїхав до чужого міста й замовляє кімнату в готелі. Портієр показує йому замовлену кімнату:

— Ось передпокій, тут сама кімната, а тут лазничка з водою.

На ці слова Шльома Щупак дуже обурився:

— Що це ви кпини з мене робите, я тільки так називаюся.

* *

Ріжниця.

— Цицоберлуфт збанкротував.

— Кільки тисяч сховав?

— Нічого.

— То він не збанкротований, він зруйнований.

* *

Нема потреби.

— Пане Фурет, ви часто ходите до театру?

— Ні, ніколи!

— Чому?

— Навіщо я маю ходити, мені ж там нічого не винуваті.

* *

Учитель (на лекції в школі): "Кінь і корова був на полі" Степанку, скажи мені, де в тім реченні похибка й як повинно бути?

Степанко: Я напевно не знаю, пане вчителю, але мені здається, що дамі требаб дати першенство.

* *

Судця (гостро): Чи ти в своїм житті заробив колинебудь чесною працею бодай одного доляра?

Оскаржений: Так, Світлий Суде. Я одержав раз доляра за те, що дав на вас свій голос підчас виборів.

Сказав правду.

— Івасю, чому тато щодня тебе бють?

— Ну, бо тато сильніші від мене!

— Я тобі говорив, що це секрет, а ти всім оповіла!

— Так, ти говорив, що це секрет, але ти не сказав, що його не вільно оповідати.

Чому повітря вгорі синяве?

Вчені кажуть, що яких 18 миль над землею починається відмінне повітря, як те, що попри землю. Воно не тільки рідше, але й інше своїм складом. Звичайно повітря складається з азоту (нітрогену) й кисня. А що повітря високо вгорі рідке, то крізь нього легко проходить й соняшне ультра-фіолетне проміння. А таке проміння так впливає на кисень, що перемінює велику частину його в озон. Озон ріжниться тим від кисня, що його молекули мають замісць двох по три атоми. Озон же має силу втягати в себе більше соняшного світла, як кисень, то і нагрівається і має синяве забарвлення. Тож, виходить, що коли глядимо в ясний день вгору, то глядимо в дійсности на море синявого озону, — отого ґазу, що то часом по великій громовиці його трошки останеться при землі й заносить наче сіркою. Кажуть, що такий ґаз помічний сухітникам.

На канадійськім літнищу підчас вакацій.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

29. червня, 1940

Овес —	
Но. 2 С. В.	15
Но. 3 С. В.	13
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	15
Но. 2 С. В.	15
Но. 3 С. В.	13
Жито —	
Но. 2 С. В.	17
Но. 3 С. В.	15

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	750—800
Середні	675—750
Звичайні	525—650
Ялівки —	
Добрі до вибраних	275—775
Звичайні до середніх	625—700
Корови —	
Добрі	450—500
Звичайні до середніх	300—400
Бугаї	350—500
Голівник —	
Добрі	500—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	650—700
Інші вдолину від	600
Свині —	
Бейкони	7.25
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А	15—17
Середні А	13—15
Ґрейд Б	12—14
Ґрейд С	10—12
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	19
Но. 1	17
Но. 2	13
Без ґрейду	8

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

29. червня, 1940

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	71
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	65
Но. 4 Нортерн	63
Но. 5 Нортерн	59
Но. 6 Нортерн	57
Фід	53
Трек	71
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-ранний	32
Но. 1 С. В., 2-ранний	37
Овес —	
Но. 2 С. В.	32
Но. 3 С. В.	30
Жито —	
Но. 2 С. В.	30
Но. 3 С. В.	29
Лен —	
Но. 1 С. В.	129
Но. 2 С. В.	125
Но. 3 С. В.	118

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

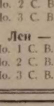

біль в руках, ногах, крижах. Ті недуги уступають по ужиттю **"Мізар"**. Великий слоїк коштує $6.25, малий $4.25. Належитість висилайте разом з замовленням на адресу:
MARTA LOZINSKA, Dep. 2.
2325 N. Mulligan Ave., Chicago, Ill.

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Лікар і Оператор
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 23139
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Office Tel. 27442 Res. Tel. 33795
DR. JOHN LESIK
Дентист
403—4 Moser Ryder Building
101st Street Edmonton, Alta.

Тел.: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D.M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING
EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

10024 - 101St STREET
Near the Journal ~ EDMONTON

ПИТАЙТЕ ЗА —
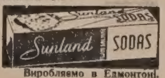

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня

Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковапих цінах.
WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тяґарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10322 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

На північний захід від Едмонтону осикові ліси й гаї також потерпіли від гусениць.